

Ljubljana, v sobotu, 6. avgusta 1910.

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	v upravnosti prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	pol leta	550
četr leta	2—	četr leta	190
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Upravnštvo: Knaflova ulica št. 5, (v pridičju levo), telefon št. 34.

Sram te bilo — žegnani denuncijant!

(Dopis iz Trsta.)

Z radostnim srecem so spremljali tržaški Slovenci ljubljanske in druge slovenske izletnike v ponosni Belgrad in z velikim zanimanjem ter prav srno slastjo smo čitali poročilo o prekrasnom in prisrčnem sprejemu Slovencev v Srbiji. Marsikater Tržačan je takrat vskliknil: »Tako more sprejeti le ljubeči brat brata! Škoda, da nisem bil deležen teh krasnih trenotkov! Nikomur — ko je to mislil in govoril — ni pa bilo niti kraj pameti, kaka protivavsrtjska misel, ako tudi si je ta ali oni delal paralelo med ljubezljivostjo srbskega in avstrijskega častnika.

No, prekrasni dnevi belgradskega izleta so že davno za nami in človek bi si mislil, da, ako se jih še kdo izmed Slovencev spominja, se jih gotovo le s hvaležnostjo in ponosom, kajti sprejem, simpatije in čuvstva srbskega naroda ob tej priliki pač niso veljala samo onim navzočim Slovencem, temveč vsemu narodu našemu.

In to je tudi vsak pošten Slovenc storil, ni pa tega storil tako oni »Slovenec«, ki je glasilo »Vseslovenske ljudske stranke«, ki je glasilo mednarodnih kranjskih klerikalcev, oni »Slovenec«, ki ne deluje na slovenskem temelju, temveč s stališča internacionarnega rimskega klerikalizma in ki dobiva migljače — od zgoraj! »Žegnani« urednik tega lista je pomocič pero v vedno pripravljen svoj peklenki žolč in ostudno denunciral — in sicer brez vsake podlage — rodne brate svoje, da so — veleizdajniki, ker so se predzrnili v Belgrad, ter uprav kliče državnega pravnika na — delo!

Z gnevom in srda polno dušo je v sredo vrgel vsakodan tržaških Slovencev proč gori omenjeni list, ko je prečital uvdvodnik torkove številke »Slovenec« — ki pa nosi po vsej krivici to lepo ime — je na uvodnem mestu zagrešil tako lumparijo proti svojemu lastnemu narodu, kakršna je le redka v zgodbini narodov. Prosluli denuncijant Nastić in pisec ti-

stega uvodnika, naj si kar lepo podasta roki. — Kaj takega je med Slovenci zmožen edinolek, kaj brezvesten in brezsrečen rimskega klerikalec, jezuit! — Kilometre daleč proč je poštenost od takega človeka!

In ljudje, ki stoje za tem listom in se ž njegovo pisavo strinjajo, hočejo biti vseslovenski — ljudski! Iričija! Ubogo ljudstvo, ki si prišlo v roke takim ljudem, katerim ni preniko nobeno sredstvo, da grde, blatično in uničujejo moralno in materialno svojega rodnega brata!

In ti protislovenski »vseslovenski« ljudje bi se hoteli na vsak način ugnezdit tudi v Trstu in Istri! Poskrbeli bomo, da bo ljudstvo na tem ozemlju spoznalo te črne tiče po njih perju, da bo uvidelo, da to niso ljudje, ki hočejo dobro rodu svojemu, temveč, da so to brezvestni rimske trabanti, ki hočejo z vsemi danimi, makari še tako nizkotnim sredstvi, uničiti svojega brata, ako ne trobi v mednarodni rimske - klerikalni rog.

Kranjski bratje našega mišljeneja naj bodo pa zagotovljeni, da so tržaški Slovenci z vsem srečem na njih strani in da osojajo kot en mož peklenko gonjo proti njim, od strani narodu škodljivih klerikalnih denuncijantov.

Tebi pa »Slovenec« — ki bi že bil skrajni čas, da spremeniš svoje ime — Pfui Teufel!

Slovenski narodno-gospodarski shod v Ljubljani.

II.

Avstrijski slovenski narodi imajo že mnogo neizčrpave moči v sebi, da se gospodarsko osamosvoje ter postanejo najmočnejši gospodarski činitelj v Avstriji. Če pogledamo češki narod, tedaj vidimo, kaj se doseže s sistematičnim, organizatoričnim delom na gospodarskem polju. Češki narod je n. pr. samo leta 1909. podpisal in vplacal za 37 milijonov krov raznih akcij in deležev svojih bank in gospodarskih podjetij. Seveda ne smemo biti v tem oziru malodušni, kakor so n. pr. Poljaki. Tako je napravila n. pr. Galicija velikansko napako, ker je sklenila s pomočjo

nizjeavstrijske eskomptne družbe ustanoviti leta 1910. »industrijsko banko« z akcijskim kapitalom 10 milijonov krov. Skoraj polovico akcijskoga kapitala so pod jako ugodnimi pogoji prepustili nizjeavstrijski eskomptni družbi in na ta način tudi polovico vpliva v upravnem svetu. Vsled tega je tudi tako nerazumno in silno nevarno, če se vabi in pripušča nemški kapital in nemška industrija v balkanske države. Nemškemu kapitalu sledi namreč vedno in povsod nemška politika, ki ima edino svrho — germanizacijo. In smo smemo trditi, da se ravno balkanske države nikdar več ne osvobode nemškega vpliva.

Tudi Dalmaciji ponuja vlada in razni drugi činitelji pomoč in podporo v svrhu gospodarske okrepitve, toda vse te podpore imajo protislovanski značaj in so torej za razvoj dalmatinskega prebivalstva direktno nevarne in pogubne. V Dalmaciji deluje n. pr. tudi neko laško »društvo za izrabljivanje vodnih sil«, ki se peča predvsem s karbidovo industrijo, ki ji prinaša lepih dobičkov. Leta 1907. je agitiral po Dalmaciji, kakor je razvidno iz poročil sarajeveškega časopisa »Bosnische Post«, tajnik ogrske vlade, dr. Havaš, ter delal z raznimi obljubami velikih gospodarskih investicij, ki bi dosegale vsoto 200 milijonov krov, reklamo za ogrsko vlado. Dunajski »Verein zur Förderung der volkswirtschaftlichen Interessen Dalmatiens« ima popolnoma nemški značaj. »Österr. Orientverein« na Dunaju, v čigar odboru so zastopniki raznih narodnosti avstrijskih, je tudi navdahnjen z nemškim duhom. Pred štirimi leti so ustanovili na Dunaju »Seefischerei- und Handelsgesellschaft Adria«, ki se tudi reprezentira kot nemško podjetje, čeprav so bili njegovi ustanovniki predvsem slovanske narodnosti. To je popolnoma napačno, nenaravno in se mora prereformirati.

V pospeševanje nemškega narodnega gospodarstva delujejo na Dunaju za vse dežele avstrijske države razne organizacije, tako n. pr. »Gesellschaft österr. Volkswirt«, »Zentralstelle zur Wahrung landwirtschaftlicher Interessen«, »Allgemeiner Verband der landwirtschaftlichen Kreditgenossenschaften«,

kiklji. On je bil zagriven svobodom in je hodil šele ob dveh ali treh popolnoma domov — mršava Kordula pa je bila navdušena terezalka. Učila je šivati. Sredi svojih učenj je bila videti kakor peklenski zmaj, ki straži in muči ujetje kraljice. Mene je imela teta Kordula še precej rada, ker sem ji ob vsaki prilik obetal, da se ne bom nikdar ženil in da promoviram njo za svojo kuharico in gospodinjo, kakor hitro domovetnik.

Teta Kordula ni slutila niti najmanj, kakšnega gada greje na svojih takojimenovanih prsih... Med onimi kraljičnami mi je najbolj ugajala deloma velevitka, deloma pa velebjuna gospodična Nadina P. Bila je najlepša punca na levem bregu Ljubljance; zato sem se brez težave in takoreč stante pede zaljubil vanjo.

Na mojočega godu dan sva si prisegla večno zvestobo z neomejeno zavezo. Nadina je bila resna in strastna deklica. Zapretila mi je še tisto uro, da mi izpraska oči, ako se ji izneverim; v poostrolo kazni pa da me izroči nemilosti svojih dveh bratov. Poznal sem ju obadvaj; močna sta bila kakor medveda in drobila podkve kakor preste. Uvaževanje, da dvakrat pobit slepe ne more pričakovati posebno sijajnih uspehov na tem svetu, sem sklenil, da ostanem hudi ljubici mlademu angelu. Strie Tiburci je nisem žive videti; trdil je, da je opravljiva teta Kordula zatočen v

pa to ni bila edina nosreda. Zmotil me je škodeljen domen in zatočil.

»Österr.-ungar. Exportverein«, »Internationaler Finanz- und Handelsklub«, »Deutsch - österr. - ungar. Binnenschiffahrtverein«, »Reichsverband der Gewerbetreibenden Österreichs«, razne zveze nemških industrijačev itd., in sicer v velikimi državnimi podporami. Slovani takih centralnih organizacij nimamo, razen pred kratkim časom ustanovljene »Slovenske narodno - gospodarske družbe na Dunaju«, čeprav bi ravno mi Slovani mnogo bolj potrebovali take organizacije, nego Nemci, ker smo gospodarsko še manj razviti. Do zdaj imamo v Avstriji zveze slovanskih časnikarjev, slovanskih učiteljev in slovanskih ognjegascev. In nemce izpoljujejo te naloge razni člani nemških ministrstev. Razvenega pa delujejo še privatni činitelji v raznih nemških centralnih organizacijah in na raznih nemških shodih. In temu delovanju moramo mi ustvariti protitež, kajti sicer smo v veliki nevarnosti, da nas vlada in drugi činitelji pod pretvezo, da nam hočejo gospodarsko pomagati, izroči na milost in nemilost nemški premoči. Ta protitež pa ustvarimo edinole s trdnega organizacijs.

Desetletnica »Slomškarje«.

Razna društva in korporacije obhajajo navadno svoje deset in večletnice z veseljem in ponosom in kolikor mogoče z velikim sijajem. Tu di znani »Slomškarji«, ali bolje rečeno po Cankarju »Hlapeci«, bodo obhajali to nedeljo desetletnico »obstanka«. Radovedni smo, kakšna čuvstva bodo prešnjala »Slomškarje« ob pogledu nazaj deset let in na prejšnji deset let. Kakšni spomini se bodo porajali v katoliških glavah raznih Bregarjev, Lavtižarjev, Kuharjev (iz Domžal), Ciglarjev, Strekljev in Štrukljev?! Kako bode pri sreu Jeglič, Simonu, Cepudru? Indična Jaklič in Ravnihar, kako bodo gledala nazaj deset let polnih dejia in uspehov za učiteljski stan?! Zares lepa desetletnica bodo to in lahko rečemo, da nobeno društvo niše dosedaj praznovalo take desetletnico. Pred tremi leti so si izbrali kraj zborovanja v »Unionu« v Ljubljani, potem v Bohinjski Bistrici, lajni na — Brezjah in letos ob desetletnici v društvu »Rokodelskih pomočnikov«. Tako so se selili vsako leto drugam in vedno značilno — kam: Kakor »Slomškarji« sami pravijo, bodo letos najlepše, kar se bode seveda video še-le po zborovanju. Tisti »najlepšek« bodo videli »Slomškarje« v duhovnikih in nekaterih klerikalnih poslaneh. Od teh namreč pričakujemo dovoljenje v koritom, sicer bolj siromašnim, a za učiteljsko paro še dobrim. »Slomškarji« bodo ob desetletnici gledali »najlepše« stvari, mi jim bodo pa danes ka desetletnici za primočno čestitko navedli »najgrše« stvari, ki naj jih »Slomškarji« sprejmejo s pravo krščansko potrežljivostjo. Protektorji dične

sem delati pesmi, največ kajpada prelepri Nadini na čast in hvalo in slavo...

Ob tem pregrešnem početju me je zasačil moj predragi stric Tiburci, ki je iz dna svoje duše sovražil vse pesnike in pisatelje. Svoje dni je bil namreč posodil žejnemu poetu goldinar in ga ni videl nikdar več. Odslej je sumil vsekega literata, da je zvit hudobnež, ki hoče danes ali jutri zlorabiti Tiburcijevo kavalirstvo in ga osušiti za par kron; in zategadel je moj stric preziral in sovražil vso »tisto slavno zaledo«.

Stopil je v mojo sobico, ko sem bil pravkar zapisal nastopne umrjoče stihe:

Brez ljubezni pa brez greha
bil bi svet le pusta keha!

Stric Tiburci je sedel in prebral proizvod moje Muze.

»Ahal« je vzkliknil. »Pesnikuje mo totej!«

Sramežljivo sem povesil oči. Nadejal sem se, da me pohvali vsaj nekoliko. Hkrat pa sem se spomnil njegove sovražljivosti do poetično navdahnjenih bitij in moj ponizni up je šel nemudoma po vodi.

»Bogomil, bodi no pameten! mi je dejal očitajoče in zagnal moj dragocen rokopis malomarno na mizo. »Kaj ti pa prihaja na um! Ne bodi no neumen, lepo te prosim! Paragrafke v zoku, paragrafke — ne pa takih igreč!«

Jedil me je vendar son molčal.

»Poslušaj me, Bogomil! Svetujem ti samo tole: bodi rajši slab doktor juris, kakor pa dober pesnik! Pusti verze, če hočeš, da te bom že podpiral in da se ti bo dobro godilo na zemlji!«

Tako je dejal in šel pit v gostilnico, ki je slovela z imenom »Pri siem račmanu«.

Moja zlata Nadina ni bila tako prozačna! zahtevala je še celo vedno pesmice. Boljše sem izmislil imenom pošiljal raznim listom in nekatere so res zagledale svetlobno javnosti. Ali preljubi stric Tiburci je kmalu izvedel, da nisem opustil grešne navade. Takoj je piletel nad me:

»Bogomil, le še eno samo pesem — pa te nič več ne poznam! Tukaj imam denar, hajd na Dunaj! Podpirati te to hočem še dve leti, potem pa ti ne dam nobenega počenega groša več! Z bogom!«

Stric Tiburci je domneval, da me v Ljubljani slaba tovaršija zavaja k pesnikovanju in odvaja od paragrafkov. O Nadini pa ni vedel ničesar.

Moral sem se torej posloviti od ljubice. Strašno se je jokala revica, in njene solze, debele kakor frnikele, so letelo večinoma nárovnost v žep mojega povrnilnika in namesto moj cigaretni papir, spoljšnjo sem hranil ta dragi spomin.

Najzj česa zva si dopisovala redno; ponazadoma pa se mestale njo na pismo, da nepriznavati in jeno

vaše »zvezne« so klerikalni poslanci. Ti poslanci so vas spravili po konci, če vas ti spuste, telebnete na tla in ste ničela, kakor ste bili pred parleti.

Vaši klerikalni protektorji vaš učiteljski stan črtijo nad vse. Dokazov nam nudi eno desetletje dovolj. Dr. Šusteršič je rekel v državnem zboru: Šola je prokletstvo za ljudstvo! Dr. Krek je imenoval učitelje: »Pons asinorum« (most oslov). Dr. Šusteršič je v Škofiji Loka na shodu rekel: Učitelji naj si kosti numerirajo, ko jih dobimo v pest. V Radovljici je neki Polda, vpliven klerikalec v Gorjah, rekel: Na učitelje pojedemo z volovskimi žilami! Klerikalci so pri tem navdušeno ploskali. Dr. Šusteršič je l. 1906 rekel: Raje razbijemo deželni zbor, kakor bi izboljšali plače učiteljem. In temeljito izboljšanje je res preprečil. Duhovščina, vas zapovedovalka, hujška proti šoli in učiteljstvu, kjer le prilika nanese. Obširnejše praviti o tem, bi vas dolgočasilo, ker je itak vam predobro znano. Škof, ki vam pošilja na zborovanje svoj »blagoslov«, ta je s pastirskimi listi več škodoval šoli in učiteljstvu na ugledu, kakor je nabečačil za svoje zavode. Zastopnik krščansko socijalnih delavcev, mož Gostinčar, je učiteljski stan ponizaval v listu »Naša moč« tako nesramno, da bi ga najpotrežljivejši »šomašter« (Gostinčarjev izraz) moral za uhlja stresti. Klerikalno časopisje, vaša »opora«, koliko hudobije in nesramnosti je izililo že na učiteljstvo! Ako bode to početje klerikalnim dopsnikom v urednikom v zasluzenje šteto po smerti, bodo razni Terseglati sedeli v nebesih na samih diamantnih stolih. Tolika je njih zasluga v psovanju učiteljstva! Najgrše spomine naj vam pa zbuli početje deželnega šolskega sveta pod vaših protektorjev vplivom. Škodovali so mnogim poštenim učiteljem na ugledu, a se več na osebni časti in tudi premoženju. Fabinc, ki se je na Jelenieh vojskoval proti Nemcem in klerikalcem, tega je deželni šolski svet hotel ubiti in ga prestavil v neke pustinje na Dolenjsko. Silvester v Črem vrhu je občutil klerikalno pest prav bridko in če ni imel prostora, kamor bi položil svojega mrtvega otroka na mrtvaški oder, je zasluga klerikalcev in deželnega šol. sveta. Kako krivčno in nesramno so preganjali vaši protektorji Zirovnik! Na šolskem in izobraževalnem polju zasluzenega moža so klerikalci grše napadali, kakor največjega zločince. In Grmek! Nad tem ste pokazali po vaših protektorjih, da vaša zloba in osvetna nima primere niti med dunajskimi teroristi Luegerjevega kova. Ni bilo dovolj, da je bil v dveh letih dvakrat prestavljen »službeno«, kot krono zločestega početja ste si postavili na glavo s tem, da ste ga ločili od poročene žene in mu napravili s tem tako družinsko življenje, ki ga največji barbar ne bi privočil svojemu nasprotniku. In to vse gre na vaš račun. »Slomškova« zveza ima te zasluge ob desetletnicu! 90 % učiteljev in učiteljice danes na Kranjskem dobiva plačo, ki je za življenje premala, za smrt prevelika. V jesenskem zasedanju lanskoga leta je bil stavljen predlog v deželnom zboru za izboljšanje učiteljskih plač. A to izboljšanje je bilo odklonjeno po krivdi predsednika »Slomškove zvezze« — Jakliča in odbornika »Slomškove zvezze« — Ravnharja. Učitelji in njihove družine trpijo pomanjkanje, dobrí ljudje ponujajo pomoč in čuje? — dična »Slomškarja« Jaklič in Ravnhar

sem molčal tudi jaz. Dolgo sem mislil, da sem najnesrečnejši jurist na svetu. Napisal pa sem si ostrige! lase le na eni polovici glave, da bi laglje ostajal doma in premagoval izkušnjave zapeljivega mesta. Ješ sem se guliti za žive in mrtve.

In glejte! Srečno sem podelal vse paragrafke! Ko so ljubljanski znanci brali nepričakovano vest o moji promociji, so pojemali in gagači od hudega začudenja. Nekateri so baje rekli, da verjamejo odslej vsak še tako čudni čudež, drugi pa so klobasali, da izgubi doktorat zdaj mnogo vrednosti, ko sem ga naredil celo jaz, apostol lenobe, ki sem dosegel častni rekord tridesetih semestrov!

Ravno za god smo obhajali moj doktorski potus. Ob tej priliki sem izvedel od ljubljanskega tovariša, da je Nadina P. zdaj še lepša nego pred dvema letoma. Hkrat sem ji odpustil, da mi je nehala pisati. Ljubezen do neje se je zbudila iznova v meni z zmagošlavno silo; komaj sem čakal, da bi jo videl.

»No, smola godovna mi je vendar enkrat prizanesla!« sem se veselil drugo jutro. »Morda si je izbrala drugo žrtev!«

Kar sem dobil pismo. Moj preljubi stric mi je čestital k promociji, obenem pa mi je naznanjal, da se je včeraj poročil z Nadino P. God mi je vzel ljubico — pa tudi dedičino po petičnem stricu Tiburciu. Hanba!

Bodo Muršnik.

odmjeta pomoč! Lepa desetstotica delovanja v prid udžilitvitu!

Lepi uspehi, vredni da se počlane v »Rokodelnam domu!« Govorili boste mnogo in končno še analizirajte vaše delo za šolstvo. Tudi lepi uspehi desetletnice, le žal, da kažejo pod nič! Desetstotice se boste spominjali z gremkimi občutki, če imate le za en fižol rezuma, izvenči Jakliča in Ravnharja. Ta dva korporala sta dobila še nekaj napitnine od klerikalnih generalov, a vi prostaki, boste še dalje grizli suhi komis in požiral debelo sline. Glejte pa, da vaša dvajsetletnica ne bole še žalostnejša bilanca vašega delovanja, ako jo boste sploh učakali.

Načrt novega kazenskega zakona.

Dr. Alojzij Kokalj.
XIX.

Kot nadaljno kaznivo dejanje v tem poglavju pa našteva načrt lovsko in ribjo tatvino. Iz tozadevnih določil našega načrta se bomo prepričali, da so pri sestavi načrta so delovali tudi navdušeni loveci, ker se je v načrtu v vsakem oziru poskrbelo, da uživa popolno zaščito takozvanemu gospoški šport, kakor nazivajo ravno raznovrstne love. Ako je to zakonito varovanje lovec dandasne še umestno, o tem bi se dalo mnogo govoriti. Po našem mnenju je smatrati lov za nek ostanek iz srednjega veka, za nek privilegij, ki se dandasne ne da več opravičevati. Morda to naše mnenje ne bode ugajalo lovecem, ki bodo pri zagovoru lovec osobito poudarjali gmotne koristi, katere imajo naše občine od lovec. Temu zagovoru nasproti se pa lahko sklicujemo na ono ogromno škodo, katero dela divjadi našemu kmetu na polju, v gozdih in posebno še v vinogradih, ker ta škoda daleko presega koristi, katere dobivajo občine iz lovskih zakupnin. S tem pa preide takoj na določila načrta samega olovski in ribji tatvini.

Kdor je kako žival, katero si sme prisvojiti samo oni, ki si je pridobil za to lovsko ali ribjo pravico, brez dovoljenja upravičenca usmrtil, ujet ali si prilastil, ta se kaznuje zlahko ječo ali zaporom od 3 dni do 6 mesecov ali pa z denarno globo od 20 do 2000 K. Lahko ječa do šestih mesecov pa zadene storilec tedaj, ako je svoje dejanje zakrivil iz dobičkarje ali pa ob času, ko je bila žival pod varstvom, ali ako je ujet divjadi z ranjko, mrežo, pastjo ali z drugim podobnim orodjem. Dotični storilec pa, ki rabi pri tem kako razstreljino tvarino, omotilno sredstvo, ali strup, pa zapade kazni lahke ječo od dveh tednov do treh let. Lahko ječo od štirih tednov do treh let je pa tedaj izreči, ako je storilec ravnal iz dobičkarje in pri tem že opetovanzo zarešil isto dejanje, ali ako je bilo dejanje izvršeno obrtoma.

Ako pa storilec drugemu dela silo ali grozi s takojšnjo silo v namenu, da bi sebi ali tretji osobi omogočil beg ali odstranitev prisvojene živali, potem se ga kaznuje s težko ječo od enega do 5 let ali pa zlahko ječo od treh mesecov do petih let. Isto kazen je pa tudi tedaj izreči, ako je bilo dejanje izvršeno obrtoma, in če je provzročilo veliko škodo.

Vsa ta določila o lovski in ribji tatvini pa ni uporabljati na prisvojite živali v zagrjenih gozdih in lovskih zgradah, kakor tudi ne na

pričovljitev rib iz ribnjakov in ribarnic.

Iz vseh teh določil razvidimo jasno, da je načrt pač dovoljno skrbel za varstvo lovec, bodisi lovec na divjadi, bodisi lovec na ribe. Načrt je pa končno še vzel pod svojo kazensko zaščito tudi jajce takih tičev, katere je smatrati za lovsko tiče in pa rogovje, katero odpade jelenom, srnjakom, divjim kožolom itd. Načrt določuje namreč, da zadene onege, ki si brez dovoljenja upravičenca prilastata jajcu ali rogovju, zapor do štirih tednov, ali pa denarni kazen do 300 krov. Loveci bodo torej z načrtem, če postane načrt zakon, lahko popolnoma zadovoljni.

V tem poglavju pa prepoveduje načrt tudi neupravičeno ribarenje ob naših obalih. Tega kaznivega dejanja se pa more okriviti edino inozemec. Ako si namreč inozemec prisvaja avstrijskih obal takih morske živali, gobe, korale ali rastline, katerih prisvajanje je pridržano Avstrijem, potem zagreši ravnokar obravnavano kaznivo dejanje in zapade kazni lahke ječo ali zapora od 3 dni do 6 mesecov, ali pa denarni kazni od 20 do 2000 K. To določilo je le odobrili, ker so bili dosedaj avstrijski ribiči ob obali Jadranskega morja v tem oziru skoraj brez zaščite in so ribiči iz laške kraljevine lahko nemoteno, neovirani in tudi brez kazni ribarili ob našem obrežju in delu občutno škodo avstrijskim ribičem. Bojimo se pa, da bode to določilo, če postane načrt zakon, ostalo le na papirju, ker dvomimo, da bi se kdaj naša vlad toliko vzmožila, da bi proti ribičem iz laške kraljevine energično nastopila in jih preprodila iz našega obrežnega morja s sredstvi kazenskega zakona in jim tako onesmogocila nadaljnjo oškodovanje naših domačih ribičev. Bodo pa že zopet takoj pri roki višji oziri in obrežju oziroma na obrežju trozvezo, ki bodo imeli za posledico, da bode slavna diplomacija že v kali zamorila vsak energetični nastop naših sodnih oblasti.

Kot končno kaznivo dejanje pa navaja načrt kaznivo dejanje prisvojitev uporabe. To kaznivo dejanje je pa tedaj podano, aka kdo odvzame kako tujo stvar drugemu, ne da bi imel namen si jo prisvojiti, pač pa v namenu, da bi jo tako rabil, da nastane iz tega imovinska škoda za upravičenca. To kaznivo dejanje se pa kaznuje zlahko ječo ali zaporom do šestih tednov ali z denarno kaznijo do 500 K. Storilec se pa preganja le na podlagi zasebne obtožbe.

Načrt pa pozna v tem poglavju poslednjič tudi izjeme z ozirom na rodbinsko razmerje. Po načrtu se smejmo izmed vseh, v tem poglavju obravnavanih kaznivih dejanj, ako se je izvršila v rodbinskem razmerju, kaznovati edinole tatvina, poneverba in skrivna pridržba (izpodnik) in to samo pogojno. Vsa druga, v tem poglavju obravnavana kazniva dejanja se pa morejo le tedaj preganjati in kaznovati, ako oškodovanec da izrečeno pooblastilo za kazenski pogon. To pooblastilo se pa sme preklicati. Tudi pozna načrt za vsa ta tri kazniva dejanja mlejšo kazen, kakor pa sicer. Tatvina in poneverba v rodbinskem razmerju se kaznuje zlahko ječo ali zaporom do 6 mesecov. Skrivna pridržba v rodbinskem razmerju se pa kaznuje zlahko ječo ali zaporom do treh mesecov, ali z denarno kaznijo do 1000 K. Le-te, na rodbinsko razmerje se nanašajoče izjeme so umestne in je umestno po-

zadnje jo našel v majhnem stranskem salonu. Ko je vstopil, je baš mlad, njemu napol znani doktor — bil je zdravnik — nagloma izginil skozi nasprotni duri. In glej, na divanu za široko palmo, je slonela njezina žena in ga ni zapazila.

»Bog, o Bog, kaj delam«, so držele njene ustne.

In potem je zagrebla prste v rdeči mak v laseh in skočila pokonci. Še vedno ga ni zapazila. Položil ji je roko na ramo, in tedaj je strepetala, zadrhtela in planila:

»Kdo si!«

Vprla je vanj svoj pogled, in kot da ga ni spoznala, tako tuje in megleme so bile njene oči.

In od takrat je bila Marija dan na dan bolj nemirna in nestrpna in plaha. Kadar ga je zagledala neprčakovano pred seboj, ali je zaslišala nagloma njegove korake, se je vsa prestrašila. Bila je vedno, kakor da skriva nekaj velikega in tajnega pred ujim, in bala se ga je. Njeno spanje je bilo polno hudič sanj. Zbudila se je in kričela:

»Ni res, ni res! Samo enkrat!«

Položil ji je roko na lase in vprašal:

»Kaj ni res? Ali se ti je sanjal?«

»Ah, drago! Strašno!«

»Ali se ti je sanjal?«

Nič niti odgovorila, udarila v jok in ga začela nato poljubljati.

Pred malo dnami je priberala še

zobno tudi, da se zgoraj navedena tri kazniva dejanja preganjajo samo na podlagi pooblastila in končno, da se sme to pooblastilo tudi preklicati.

8. blizu najemninskem davku.

Pred letom 1896. odmerjala se je hišna najmarina vsako leto posebej. Po zakonu z dne 12. julija 1896, drž. zak. št. 120 je bila pa za kraje, ki so v celoti podvrženi hišni najmarini, upeljana dveletna davčna doba. Radi odmerek hišne najmarine za leti 1911 in 1912 (prihodnja davčna doba), je treba podati za vse hiše in druga poslopja, ki so ali deloma ali v celoti oddana v najem, ali pa v lastni porabi, napovedi o najemninskem donešku najpozneje do konca avgusta t. l. pri c. kr. davčni administraciji.

Napoved ima podati hišni lastnik sam, oziroma od lastnika (solastnikov) izreceno pooblaščeni zastopnik ter mora biti ista sestavljena v smislu navodil za poizvedbo hišnognajminskih doneškov, ki se nahajajo v dekretni dvorne pisarne z dne 26. junija 1820, zbirka deželnih zakonov na Kranjsko št. 317.

Podlaga napovedi za navedeno dveletno davčno dobo je pogojena najemščina, oziroma parificirana najemna vrednost zadnjih dveh najemnih let, (najemna doba) podlaga davčni odmerek pa povpreček teh dveletnih najemščin.

Najemni leti, ki ste merodajni za davčno dobo 1911/12 tečete od 1. novembra 1908 do 30. oktobra 1910, ter so v napovedi izkazati najemnинe za posamezna v to dobo spadajoča najemna četrtnjata posebej ter v skupini vsoti.

Pri poslopijih, ki so v navedeni najemni dobi še nastala, morajo se za čas njih obstoja in porabe pogojevne najemnинe ali dognane najemne vrednosti izračunati, oziroma ceniti na dobo 2 let.

Pri poslopijih, ki so v navedeni najemni dobi še nastala, morajo se za čas njih obstoja in porabe pogojevne najemnинe ali dognane najemne vrednosti izračunati, oziroma ceniti na dobo 2 let.

Glede prispevkov, oziroma odbitkov za snaženje stopnišč in hodišč je pa razločevati dvoje.

Ako se pogojeni, ali po lastniku zahtevani tozadne prispevki stranke dajejo hišniku iz naslova mezde, so ti prispevki prosti davka, aka pa te prispevki pobira hišni lastnik sam skupno z najemnino iz naslova najema ter jih poljubno porablja, tvorijo ti prispevki tudi del davku zavezane najemščine.

Kot odbitek od skupne kosmate najemščine so dopustni primerni zneski za porabo vrtja, oprave (hiše, trgovinske in gostilniške) in perila, za porabo obrtne pravice (gostilniške koncesije), dejanski stroški razsvetljave stopnišč in hodišč, ter vodarina in gostaščina. Za porabo dvorišč, oziroma na istih priejenih gostilniških vrtov ni dopusten nikakršen odbitek, ker ista niso zavezana zemljari, ampak tvorijo del poslopa, torej tudi del najemščine.

V izogib zlorabe dovoljenih odbitkov pa zahteva zakon izrecno, da

se morajo ti prispevki napovedati v napovedi skupno z najemščino ter se morajo v opombi obravljati, da je tako davčna oblast v položaju preizkušati primernost teh odbitkov, kajti tudi v zakonu utemeljen odbitek (n. pr. za porabo vrtja), ki ga hišni lastnik ali njega namenstnik samoučinstvo molči izvrši, smatra in kaznuje se po veljavnih zakonitih predpisih kot zatajitev hišne najemščine, katera kazen je precej visoka in občutna.

Zato je treba biti previden, ker nepoznanje zakona ne varuje pred kaznijo, ki se mora štetiti v gotovini.

Kaznive so pa tudi stranke, ki s svojim podpisom potrdijo napade podatke hišnega lastnika, ali pa na povede celo v bianco podpišejo, ker so sokrivi navedene zatajitev.

Za vzdrževanje poslopij ni odbijati posebnih zneskov, ker je v ta namen zakonit potom določeno 15% davku zavezane najemščine, katera določba se mora pri odmeri uradoma upoštevati.

Odkrita beseda

Vest Jugoslovija!

V »Planini« imamo neko gospo, ki si domišljuje, da je po svoji moči podobna stari svetopisemski Delili, ki je ustrahovala celo Samsona in ga oropala njegove izredne moči s tem, da mu je postrigla lase.

Večkrat pa se stvari na svetu rade obrnejo. Zgoditi se zna, da bo v Planini vsegamogodi, ali pred imenovanom gospod sedaj niemogočni gospod Körbel stopil sčasoma malo bolj na lastne noge in tedaj bo njenega primadonstva v Planini — konec. Ni bil moj namen dotikati se po časopisih oseb ženskega spola, ker smaram za neumestno in premalenostno po časopisih dotikati se žensk, ker pa se imenovana dama sama po Planini obnaša kot bi bila nekaka protektorica Nemcev in njihovega »Südgaua«, je pa pač potrebljeno malo luči. Za danes samo luči, drugič mogče bengalične luči, če ne bo konec enih nepremišljenih, bahavih besed o »Vergnugnu«. Tudi ono veselje, ki Vam je žarelo iz lic in oči, ker baje nimamo za dopise nič več tvarine, je bilo popolnoma neutemeljeno. Imamo še mnogo, kako interesante tvarine, ki bi zanimala širšo javnost in najbolj bržkone kneza Windischgræta samega. Toda s temi močnimi jedili vam bomo servirali le v skrajni sili, kadar bo vaša predzrnost in nemško — nacionala zagrizenost dospela do vrhuncu.

Bržkone ste prišli, gospoda, v svoji kvadratkiometerski domišljiji že tako daleč, da mislite, da je vsak vaš korak pameten in da ni nikogar, ki bi si upal vam nasprotovati. Bodite v nacionalem oziru malo bolj mirni in nabiralnik za Südmarko podarite raje kakemu čežnarju, da ga porabi za cerkevno muto. To bo veliko boljše, kakor pa poslušati prof. Schrautera, ki vam sili v razne budalosti.

Njegova svitlost, knez Windischgrætz je pozval k sebi oskrbnika Körbla, ko je izvedel o priobčnih člankih. Komaj je bila avdijenca končana, že se je g. oskrbnik pohvalil po tretji osebi ženskega spola, da ima od kneza dovoljenje, da je lahko še nadalje blagajnik »Südmärke« in načelnik »Südgaua«. Baje mu je knez dovolil to radi tega, ker ni reneget, ampak rojen Nemec, katerih Stevilo — mimogrede omenjeno — je v Planini zelo, zelo pičlo.

Cudna se nam zdi ta izjava v dvojem pogledu. »Südmärke« sama kot nacionalo društvo stremi za tem, da zgradi nemški most do Adrije in še dalje proti Balkanu. Ona hode nemške domaćine pregnati z njihove zemlje ali pa jih ponemčiti. V ta namen služijo vedno množice se Šalferajske šole. Kako more naš knez tako postopanje odobravati in dovoliti celo svojemu uradniku, da pri takih društvenih zavzemah odlično mesto, nam je neumljivo. Ko bi imel knez svojega oskrbnika, kje v nemških pokrajini, bila bi nam njegova izjava umljiva, da pa odobrava kaj takega v slovenski Planini, kjer v Nemci niti govora ni, nas je, po pravici rečeno — iznenadilo. Da bi bila v Planini Südmarkina podružnica zato, da brani nemško posest, je popolnoma izključeno, ker take posesti ne poznamo in je tudi ne bomo poznali. Sploh je pa jasno razvidno iz uradniških imenovanj pri graščini, da si hočejo tako posest šele kreirati po stari nemški navadi. Velik priponoček zato pa je ravno okolnost, da je oskrbnik Haasberga tudi blagajnik »Südmärke« in načelnik Südgausa v Planini. Ne gre samo zato, če sme biti rojen Nemec član nemškega društva ampak, če je pravljeno in odobravanja vredno, da skuša rojen Nemec v slovenskem kraju Slovene ponemčiti in jih odričati od služb, katere so posedali nekdaj pri graščini zvesti in pridni služabnik slovenske narodnosti!! To njegovi svitlosti v preudark!

Z drugo strani se nam zdi ta izjava našega kneza čudna radi tega, ker odseva iz neka nekonsekventnosti. »Südmärke« je protestantsko društvo, ki ima na svojem praporu med drugim tudi geslo: »Los von Rom!« Vsekakor čuden pojav! Gospodar, knez Windischgrætz, veren katoličan in že izza davnih dni patron farne cerkve, njegov sluzbenik, oskrbnik Körbel, pa blagajnik losvonromovskega društva! Sicer nas kot naprednjake taka oponašanja malo brigajo, ali interesantna so vseeno, če pomislimo, da služabnik stremi za cilj in jih ureščuje na lasti svojega gospodarja, ki takim ciljem direktno nasprotuje. Ko bi živel se pokojni knez, vzor pravega katoličana in kavalirja, bi bil g. Körbel k večjemu blagajnik Haasberga in ne »Südmärke«, in predsednik kakega lovskega društva in ne »Südgaua«.

Končno še neko zabavno izjavo potujocega, jako inteligentnega prosessorja iz Monakovega, torej pristega Nemca iz »Reicha«. Ko sem mu dovedal, da so v Planini omikanji ljudje, ki se iz maternega jezika norčujejo in bi ga najraje pozabili je z

počasni vodnik učenemu odgovoril: »A, moje Gospodanstvo! danes Brez komentarja! Svetujom, da si vam planinski Posili in Quacineco zapisite jo na stavek v dno duže in ga izgvarjajo pred jedjo in po jedi, zjutraj in zveter, ker govorili bodo čisto resnice, ki jo jim je povedal nemški »somšljenik« iz Reicha.

Za danes dovolj! Kako vidite, naša tvarina še ni izčrpana in tudi še ne bo kmalu, pač pa ste izčrpani, ker molčite liki cerkvene miši okrog altarjev. Bržkone se samo na prsi trkate in molite »confiteor« za vaša izzivanja.

Ako vam torej drago, da prav knal zopet kaj novega napisemo, kar z bahavimi besedami zopet na dan in revanzirali se vam bomo v teku enega tedna ali pa še prej z enodejansko burko z prav mičnimi dialogi!

Zagorske novice.

So li naši demokratje toliko zlobni ali nevedni, ali pa morda njihovi voditelji toli »praktični«, da hujskajo nevedno ljudstvo proti zavednim Slovencem? Sedaj so izdali parolo, da se mora zadržati zavedni Slovence v Zagorju uničiti, bodisi trgovec, obrtnik, gostilničar ali pa navaden delavec, kateri se zaveda, da je narodno napreden Slovence, ki noče v njihov rog trobiti. — Kako je znano, imamo v državi kaz. zakon, ki ščiti, oziroma katerim se lahko omejuje take grožnje, in tega se bomo posluževali tudi mi vselej in proti vsakemu hujškaču.

Najhujši trn v peti jih je goščinčar g. Korb ar; njega se mora brezpogojno ugonobiti in v njegovo gostilno ne sme noben »zaveden« demokrat, ako hoče, da ga milost raz Cobalov obraz še obseva.

Mi še za danes ostanemo popolnoma hladnokrvni nasproti temu fermanu, katerega je izdala »sv. Trojica« v konsumem društvo svojim vernikom. Le tako naprej! Saj tudi struna, katero se preveč napenja, poči... Ne bude dolgo, ko nastopi dan, ko bomo lahko javno dokazali, kako se ravna z ubogim delavcem.

Pečat tolovajstva je našim demokratom pritisnilo okrajno sodišče v Litiji, ker je obsodilo tri demokrate, ki so mirne goste Sokole ob prilikli otvoritve »Sokolskega doma« napadli.

Mi občajujemo zapeljane žrtve, kajti predobro poznamo naše delavstvo. Če bi ga njihovi voditelji izobraževali in podučevali, bi nikdar ne prišlo do kaj takega. Ali gotovim krogom ni do tega, da bi znala naša masa tretzno misliti, kajti potem bi marsikatero danes lepo rejeno lice in debeli trebušek izginil iz Zagorja. Kako znajo demokratje denuncirati. V »Rdečem Praporju« so zapisali: »Taufer, (ki je pri rudniku uslužben), je pri slavnostnem spredu kričal: »pereat glazirji!« in »pereat steklarji!« Informirali smo se pri gosp. Tauferju in drugih, v sprevodu navzočih »Sokolih«, ki so nam zatrdirili, da on ni rekel teh besed, pač pa je proti na pol podivjanji svojati, ki je demonstrirala kot stranka socijalnih demokratov proti »Sokolu«, se izrazil, da je to najbrže Cobalovo maslo.

Naši klerikalci se grozno jeze v »Domoljubu« in nam celo prete, da bodo brez ozira začeli razkrivati naše grehe. (Prosimo, smo na razpolago.) Povemo ti pa, modrasova zalega, da imamo toliko gradiva, da boš sama sebe grizla, ako ga objavimo.

Nekaterim »naprednim« Slovencem seveda ni prav, da smo pričeli tudi s klerikalci boj, kajti oni bi najraje imeli mir in kaj zato, če postane Zagorje še klerikalno. Saj nekateri že tako misljijo, da nimajo naprednjaki nicesar govoriti v Zagorju. Na vedenju naj samo slučaj, ki se je pred časom doigral v neki gostilni. Bili so navzoči gospodje duhovni z mežnarjem sami med seboj, kjer je pa duhovnik in mežnar, tam se gotovo govoril o politiki. In tako se je eden rimskega agentov izrazil sledče: »Kaj učitelji! Ti naj bodo kar lepo tiho in mirno tam v kotu! Ti morajo nas mirno poslušati in če se eden ali drugi drzne storiti kaj proti nam, potem ga bomo takoj naznamili na deželniški svet, saj imamo mi večino!« Seveda takrat ni bilo nobenega zagorskog učiteljev navzočih. Navedena izjava črnega internacionala nam dokazuje, da farovii ne bodo mirovali, dokler si ne podvržajo zadnje občine na Slovenskem. Zato pa ne križem rok, marveč na delo!

Poštne nabiralnike so po Zagorju in Toplicah odstranili, češ, da je poštno ravnateljstvo v Trstu dalo ukaz, da se morajo vsi nanovo prepleskati. Kaj za to, če ne morejo stranke svojih pisem metati v nabiralnike; ktor bo hotel pismo oddeti, se bo že potrudil na poštni urad in tam oddal svoja pisma. Vprašamo gospoda poštarja, če je res da je ravnateljstvo tak neumeten ukaz, in

zato je nista želez poslužiti, naj nato vendar vedeti, da se s tem lo strake mužijo!

Dnevne vesti.

+ Belokranjske ceste. Ker smo nasvetovali Belokranjecem, naj klerikalce trdo primejo, da jim ne bodo raznih cest samo obljubovali, temveč tudi zgradili, pa kriči »Slovenec«, da hoče liberalna stranka praviti Belokranje ob že zagotovljene cestne zgradbe. Stvar bo pa precej drugačna. Za časa volitev naši klerikalci kaj radi delajo obljube, katerih pa nikdar ne izpolnijo. In tako je tudi v tem slučaju. »Slovenec« trdi, da se je začelo nasprotovanje domačinov, ki sveta ne dajo za nove ceste, ali pa zahtevajo tako pretirane ceme, da je odkup pod temi pogojem nemogoč. Dr. Lampe ima vsled svojih nesrečnih kupčej prazne blagajne. Ker so pa Belokranje vsled našega nasveta krepko pritisnili, ter kategorično zahtevali, naj se vendar že enkrat tudi za Belokrajino kaj stori — ko je bil Šuklje poslanec, se itak ni nicesar storilo — se ni mogel drugače izmazuniti. da je nahujškal natihomar pa svojih somšljenikov, naj ne prodajo svojih zemljišč. Trik je bil jako dober — in tako bodo naši Belokranje imeli zopet kopico obljub več.

+ Klerikalci v vsememski službi. V svojih denuncijantskih člankih, v katerih se dolži naprednjake velezida, se je častivredni »Slovenec« opetovano dotaknil septembrskih dogodkov leta 1908., zatrjuječ pri tem, da teh dogodkov ni povzročil nične drugi, kakor placiči agentje provokatorji srbske vlade. To očitanje smo preje že večkrat slišali. Čitali smo je v »Grazer Tagblattu«, v »All. Tagblattu« in v raznih drugih vsemenskih listih. Posebno pregnantno je bila ta obdolžitev izrečena v znani tendencijozni brošuri »Von Laibach nach Belgrad«, ki jo je spisal »Slovenec« najnovješi prijatelj, pastor dr. Hegemann. Te abotne in zlobne dolžitve so takrat s primernim ogroženjem in zaničevanjem zavrnili vse slovenski listi in med temi listi je bil, kar je posebno zanimivo, tudi prijatelj »Slovenec«. Menimo, da gospode okrog »Slovenca« niso tako pozabljivi, da bi se tega ne spominjali več! In če so sedaj klerikalci povzeli one vsemenske dolžitve, ki so jih preje pobijali, za svoje, je to dokaz, da se je v njih izvršil prav čuden prevrat in da so se zelo, zelo približali vsemenskemu stališču. A še eno je, kar daje misliti. Kdor je čital vsemenski pamphlet »Von Laibach nach Belgrad«, ter primerjal izvajanja v tej brošuri z izbruhom ovalne duše v »Slovencu«, je opazil, da se vsa očitanja, da, celo posamni izrazi v Hegemannovi brošuri vsemenski krijejo z obdolžitvami in izvajanjem »Slovenčevimi«. Povsem jasno je torej, da so naši klerikalci vstopili v službo Vsemencem in da hočejo izvesti do konca ono delo, ki so ga Vsemenci započeli, a ne dovršili. Kdor je pazno sledil dogodkom v zadnjem času, ter opazil niti, ki so se pletle med »Kranjsko šparkaso« in klerikalci, ta bo pač vedel, koliko je bila ura. Za denar pač klerikalci store vse in za 30 srebrnikov izdado, če je treba z najsladkejšim poljubom, tudi rodnega brata!

+ Ne zvijajte se! »Slovenec« je očital slovenski naprednjakom, da so v zvezi z velikosrbsko propagando, da dobivajo iz Belgrada srbske dinarje in da so med njimi sami velikosrbski irredentisti. Ko smo ga prijeli za obrekljivi jezik in ga povzali, naj pride z dejstvi in z imeni na dan, da klerikalni ovaduh strahopetno zlezel pod klop in jel v zadregi jecljati: »greli se imenuje, grešnika pa ne.« In da bi svoje postopanje vsaj nekolicu oleplšali se pristavljam: »Nečemo ustvarjati mučenikov.« Tako se mislijo izviti lopovi in si s tem nadejati še krično velikodušnosti. Pa ne bo šlo vsemenski brateci! Velikodušnosti in prizanesljivosti del vas ne potrebujemo in jo odklanjamo! Zato na dan z dejstvi, na dan z imeni, da se na pristojnem mestu pogledamo oči v oči!

+ Septembarski dogodki in klerikalci. Ker se klerikalci v zadnjem času toliko ustijo zaradi septembarskih dogodkov, bi morda bilo umestno, ako bi priobčili nekaj prav zanimivih reminiscenc izra ohi dne. Naslikali bi na primer lahko gotove nastope dr. Pegana, pred vsemi pa bi lahko orisali vedenje junaka Terseglava v onih kritičnih dneh. Tega za sedaj seveda ne bomo storili, samo vprašali domača gospoda Terseglava, ali so morda tudi nanj vplivali pličani agentje provokatorji srbske vlade! Vemo, da gospod ni kraljev sponzor, nato niso prepričani, da se bo upomnil še na morskičev predstovit in na morskičev razmislivo opisalo. In če ne na drugo, vendar ne bo to bilo dober

zadok, kjer je nista želez poslužiti, naj nato vendar vedeti, da se v tem lo strake mužijo!

Ali se razumemo?

+ Tretji. Duhanik z Štajerskega piše v zadaji številki »Sloga« sledče: Poslane g. Tone Korošec pravi v »Slov. Gospodarju« št. 30, da je v Ljubljani tako-le govoril: »Za trote pa moramo smatrati one, v vseh inteligentnih krogih brez vasek izjeme, ki še danes drže roke križem ter nočajo sodelovati . . . k večjemu, da s slabim jezikom, s hudobno kritiko podirajo ali vsaj ovirajo, kar drugi s težavo zdajo in delajo. Dal Bog, da bi bilo takih ljudi vedno manj in naše ideje bodo hitreje zmagovalo. (Gronovito odobravane.)« Gospod urednik! Vozel je tako točno zadrgnjen, da ni nobenega dvoma: Trote imenuje Tonček tiste svoje duhovne sobrate, ki se mu ne vprežejo brezpogojno, da bi postal on hitreje — deželni odbornik. (Bo težko šlo! Uredništvo.) In trote imenuje ta, ta — človek nas, ki trideset, štirideset let prenašamo težo duhovnega, narodnega in socijalnega dela, trote nas imenuje »brez vsake izjeme« tisti, ki je dvanašt let pod pretvezo »učnega prefekta« v marioborskem dijaškem semenišču zastonj bival in ne malo ali dobro jedel in pil ter najmanj 5 revnim dijakom to odgrizel, kar so jih — dijakom — namenili blagi ustanovniki zavoda. Gospod urednik, pomislite, v Ljubljani nas ima za trote in dolži lenobe najostudnejše oblike, ki jo narava pozna, (niso prav storili, če so to »gromovito odobravali!«) in nas v domačem katoliškem časopisu pred ljudstvom, za katero delujemo, psuje človek, ki se je na Dunaju pri »Mai-Korsu 1910« z do popka razgaljenimi židovkami obmetaval cel popoldan z ročicami, mesto da bi bil v državnem zboru. Pred tremi leti je posval ugledne posvetne može za »mumije«, nas pa »brez vsake izjeme« imenuje trote. Tužna nam majka!

+ Novi tržaški škof. Za dr. Naglovega naslednika je imenovan dosedanji profesor nadškofovškega seminarja v Gorici dr. Franca Castelli z. Kakor ime izpričuje, je mož renegat. Slovenci in Hrvati v tržaški škofi nimajo prav nicesar pričakovati od renegata. Kakor se pa govorji, je pa razventega še hud klerikalec. Slovencem v tržaški škofi torej ne moremo čestitati na tej novi pridobitvi.

+ Izlet tržaške »Narodne delavške organizacije« v Pulji — prepovedan! Pišejo nam iz Trsta 5. t. m. Pri vsej tajnosti se je raznesla danes po Trstu vest, da je nedeljski izlet N. D. O. v Pulji prepovedan, kar je napravilo v vseh slojih veliko razburjenje. — V četrtek so namreč sklicali puljski mazzinjanci in irredentisti sestanek, na katerem so »svečančno« protestirali, da Slovenci onečaščajo rimska puljska tla in se grozno ludovali na vlado, da je izlet dovoljen. — Po sestanku se je napotila deputacija te lepe družbe, na čelu ji neizogibni odvetnik dr. Albanese, na okrajno glavarstvo, kjer so nadkomisarja gospa Pazzie-ja »za živega bogata« prosili, naj vpliva na namestništvo, da izlet Slovencev prepove. Grof Pazzo — ker je namestec dvorni svetnik Attems na dopustu — ni deputacijski izlet. Nato se je deputacija napotila k županu dr. Varetonu ter ga zaklinjala v imenu »svetih Italij« stvaric, naj upotrebi vse svoj vpliv, da se izlet Slovencev prepove, ker sicer da pride do hrupnih demonstracij in spopadov, a odgovor za posledice oni — »cittadini« — odklanjajo. Razburjeno, da je vse meščanstvo, zato se je v nedeljo batil najhujšega, ker se po vsem mestu živo agitira na nedeljske demonstracije proti Slovencem, ker je to žaljenje in provokacija »cittadino«, ako bi oni korakali po mestu in to z godbo na celo. Gospod župan je na to takoj odšel na okrajno glavarstvo proti testirat in obenem je telegrafiral v Trst na namestništvo, naj se izlet prepreči. V četrtek zvečer je bil res od namestništva v Trstu izročen dr. Mandiću, kot predsedniku N. D. O. dekret, s katerim namestništvo prepoveduje že dovoljeni izlet. Izvedelo se je tudi, da je prepoved največ krivo dejstvo, ker se temu izletu proti zapovednik vojne luke v Pulju. Storjeni so bili takoj potrebeni korki, da se izlet omogoči, kajti do te ure je že rasprodanih 1600 listkov, a N. D. O. bi, ako bi prepoved obvezljiva, trpel ogromno škodo, ker bi moral plačati najoti parik. Ko pi

pival te dni 29letni dinar Alojzij Korbar, zidarški pomočnik. Istdobno je bil tudi navzoč Aleksander Jelerčič s svojim dekletem. Korbar se je začel z njim prepričati. Ko je Jelerčič odšel, je pritekel Korbar za njim, ter ga udaril po glavi s polititsko steklenico.

Umrl je v Šiški gospod Peter Pešarič, dolgoletni uslužbenec pri Fakinu ter predsednik šišenske N. D. O. Vrlemu rajniku bodi zemljica lahka!

Pokvarjeni starši, pokvarjena mladina. Iz Sela pri Ljubljani smo dobili oster dopis, ki se bavi s pokvarjenostjo otrok, katerim dajejo potuhu lastni starši. Dopisa za zdaj še ne priobčimo, ker mislimo, da bo zadostovalo, ako javno opozorimo na nevarnost, ki preti še nepokvarjenim otrokom od že pokvarjenih tovaršev in tovaršic. Tiste starše pa, ki celo psujejo onega, ki posvari njihove otroke radi nespodobnega vedenja, naj se ovadi sodišču!

Iz Brezovice nam pišejo: Naši »Čuki« se po svojih listih bahajo, koliko jih je bilo pri skupnem obhajilu na čast sv. Cirilu in Metodu. Podobni so tistim svetopisemskim farizejem, ki so po cestah na glas molili, zato, da so jih drugi ljudje videli. Postavili so tudi društveni dom, v katerem se zbirajo »Čuki« in »Sove«. To bo mladih čukev na naši fari, da bo veselje. V nedeljo so »Društveni dom žegnali«, zato, da bo pri mlaadem čukovskem zarodu več sreče. Pa človek bi že nič ne rekel, če bi vsaj ponoči imel mir pred temi nočnimi tiči. Toda vlačijo se v toljah, kakor cigani in kriče po vasi cele noči. Ustanovitelj »Čuka« bi svetoval, naj svoje tiče nauči preje nekoliko »manire«, predno jih izpusti iz gnezda!

Iz Domžal nam pišejo: Tu imamo mesarja K. F., ki prodaja vse meso po 1 K 36 vin. kilogram, brez ozira na kakovost. Dela pa vendarle razloček, namreč pri odjemaleh. Dočim daje tirolski gospodi najboljše meso, daje domačinom le slabje z obilo priklado kosti. Ker je naš denar vreden ravno toliko kot tirolski, zato zahtevamo, da se nam da ravno tako blago kot Tiroleem. Menimo, da bo ta opomin zadostoval.

Uzmovinci. Jakob Trškan, 58letni uninar je čez en mesec služil pri posetniku Janezu Kraljiču na Kremencu. Tekom tega časa je gospodarju izmaznil tri srajce v vrednosti 9 krov in nekaj gospodarskega orodja. Vse te vzete reči je prodal. Na to se je zglašil pri mesarici Frančiški Ježiš na Igu, kjer je ostal nekaj dni. Med tem je izmaznil veliko sekira, katero je hotel nekemu tamošnjemu posestniku prodati, a ga je lastnica pravočasno ujela. Trškan, kateri ima že 10 predkazni, med temi 4 zaradi tavine, je neznanu kam pobegnil. — Pri cestninariju Janezu Sirniku v Smartnem sta z njegovim dovoljenjem nočila brezposelna dečka Jožef Aleš iz Dobnega in Tinče Kosec iz Rašice. Drugi dan zjutraj je šel Sirnik na delo, njegova žena pa v Ljubljano. Ob 8. zjutraj juna je dala 13 let starca hčerkar po naročilu starev zajtrk. V sobi na steni je visela srebrna žepna ura z verižico, katero sta si prilastila malopridna dečka in jo popihala. Domaća hčerka je šele ob 10. uri dopoludne zapazila tavino. Kosec je priznal, da je tavnino izvršil Jožef Aleš. Dečka se zasedlja. — V noči 2. t. m. je bilo uradniku Alfredu Petku med spanjem iz mize ukradena srebrna »Omega« ura, vredna 32 K, listnica z vizitkami in bankovcem za 10 K ter denarnica s 15 K drobiža. Isto noč je bila vzeta gostačinja Marija Jerančič damska ura, dne 4. t. m. pa akademik Ivanu Lebnu iz predsope žepna ura. Tat so zasedli v osebi 14letnega dečka Petra Flisa iz Domžal, ki je zaposlen pri zidarškem mojstru Danielu Ballerlinu, pri katerem se je našla Lebnova žepna ura. Tatinskega dečka so izročili sodišču.

Sodelavec nevarno ranil. Pred nekaj dnevi sta nočila Janez Lokar in Janez Hribar iz Zagorja, delavec v kamnolomu blizu svojega stanovanja na prostem. Ob eni čez polnoč sta se sprla in je zadal Hribar Lokarju par krepkih zaušnic, na kar sta se razšla. Ob 5. zjutraj pride Hribar domov, ter jame klicati Lokarja iz stanovanja. Ta se razjezi ter napade nasprotnika z odprtim nožem in mu zada tri vboldljave v roko, tri pa v hrbot.

Strela je udarila dne 5. t. m. poludne okrog 5. ure v jagnjet posetnika Iv. Jelarja na Zg. Brniku ter odletela v slammato streho tik njega stoječega skednja, ki je pričela takoj goreti. Vrlo gasilno društvo zgornjeberniško je ta požar s čudovito hitrostjo pogasio, tako da ni druge škode, razun kar je je pri strehi. Ljudje hvalijo veliko spremnost in požrtvovalnost gasilcev.

V Podrsedi na Štajerskem ustavovi »Prosveta« ljudsko knjižnico,

S tem bo ustrezano hčiji Poštevalnik. Lo čvrsto naredi!

V Kozje je prišel pred leti živonskranik g. Hrabalek, Čeh in Morave, ki se je redil pri nas ob slovenskem denarju, ki pa je žalibog po potoku izgubil s hlačami tudi svojo narodnost. Zato hoče poslati svojega sinčka v žulferajsko šolo v Štore. Ne moremo tega razumeti in verjot, in smo prepričani, da se g. Hrabalek odtegne tem vplivom in se pokaže moža, toda če pa je kaj resnice na tem govorjenju, se bomo z njim dalje in drugače pomenili. Sploh pa imamo tu v Kozjem že par enakih eksemplarov, katerim hočemo v najkrajšem času pod nos podržati ogledalo, da se bodo v njem malo ogledali. Znano je pa tudi, da evete pri nas pšenica klerikalizmu že sedaj zelo, zelo ugredno.

Umor ali nesreča. Pod Laškim trgom so našli v Savinji moškega utopljenca, katerega je spozanal pekovski pomočnik Alojzij Leskovič za svojega brata Miha Leskoviča. Miha je bil v Nemčiji ruadar in je došel v Celje baje 17. julija. Imel je pri sebi srebrno uro in revolver; teh predmetov pa niso našli pri njem. Ker ni izključen uboj, se je uvedla preiskava.

Iz Podrsede na Štajerskem. (»Ko groš v puščico skoči, iz vje se duša loči!«) Cerkev ima vedno in vedno »svoje potrebe«. Nam se zdi, da tiče vse te »potreb« v žepih duhovščine in mislimo, da se nismo veliko motili! Kdo se več ne spominja, kako in na kake načine se je v naši fari zadnja leta pod krinko: za nove orgle, nova okna, sveče, nove zvonove, za 14 novih kapel itd. beračilo. Misimo sedeva vse pridno odratovati in se veselili »plačila«, ki nas baje zategadelj čaka na onem svetu; hudiču v pekelu pa lahko mi Podrsčani kažemo osle in fige..., saj smo si z darovi za cerkvne »potrebsčine« zagotovili — nebesa! — In kako srečno smo še povrh že na tem svetu: smemo obrekovati, preklinjati, se krvavo pridušati, prešestovati, pšenico krasti in to skrivaj v hlačnici, get domov goskam nositi; sploh smo vse početi; v očeh g. Podpečana smo najboljši Kristusovi vojščaki — da le nosimo v cerkev pridno denar in volimo »katoliške« poslane. Pa vse to beračenje nam že sedaj preseda! Pobožnemu kmetu in kmetici, ki je zatopljena v molitev, podrži v sredi sv. opravila naš slokobedri mežnar na dolgem kolu pod nos — puščico... in »daruj, če ne, si liberalec«. — Toda o tem dovolj! Pred zadnjo nedeljo sem bil v Rajhenburgu. Videl sem tam ob cesti, ki pelje v Podrsedo veliko in krasno palačo. Vprašal sem nekega tržana, čegeva da je ta palača. »E«, mi odgovori, »to je novi farovž.« No, tako torej, z denarjem, kateri se je po celiem Slovenskem beračil za novo cerkev, si postavi najprej rajhenburški župnik zase udobno gnezdo — in če bo še kaj denarja ostalo, no, potem pa še le cerkev! Odobravam sicer potrebo nove cerkve v Rajhenbrugu — a potrebo novega farovža nikakor ne čutim! saj je še stari dober!

Iz Avstriji. V tržaški »Edinstvu« pripoveduje Tržačan Gregorič, da je bilo dne 3. t. m. na magistratu več slovenskih davkoplăcevalcev, da plačajo svoje davke. Čakali so dolgo časa, toda nihče se ni zmenil za nje. Slednji je prosila neka Slovenska uradnika, naj jo vendar že odpravi, ker že toliko čaka. Uradnik, ki je pobiral denar slovenskih davkoplăcevalcev, se je tako zadrl nad njo, da je skoro omedela. To pa uradniku še ni bilo dovolj, marveč je pozval stražnika, naj žensko ven vrže. — Nato je prišla na vrsto neka Vekjet, ki je zahtevala slovensko potobnico. Uradnik pa je naravnost rjal nad njo v italijanskem jeziku: »Kaj tu zahtevate slovenski?« Pojdite v Ljubljano! Tu smo v Trstu, tu se govori italijansko! — Tržačan Albin Smrkolj pa pripoveduje, da ga je 3. t. m. zjutraj ob pol 7. dvignil iz postelje e. kr. policaj ter ga odgnal na stražnico na Belvederju. Tu so ga posadili na neki kovčeg za vrat, kjer je sedel poldruguro. Nato še so ga odvedli zopet v spremstvu policije na vojaško sodišče, kjer so mu povedali, da bo zaslisan kot priča. Poudariti je treba, da Smrkolj ni bil nobenkrat pismeno vabljen na vojaško sodišče, zato je tem hujše obsodbe vredno, da se tako postopa z ljudmi, od katerih hoče kako avstrijsko sodišče kaj izvedeti. Tako kakor v gori navedenih slučajih, se postopa pač samo v častitljivi, vsem narodom enako pravčni Avstriji.

Skandalozne razmere v tržaški bolnišnici. Pišejo nam iz Trsta: O škandaloznih razmerah, ki vladajo na naši Franc Jožefovi bolnišnici, se je že večkrat javno kritikovalo. Toda kaže se, da se vodstvo bolnišnico ne zmeni niti za javno kritiko, niti za zasebne pritožbe. Bolnik je že itak reveč, ker mora trpeti, če se pa z njim je grdo ravna, mora pa res

obvezeti. In da se v bolnišnici ne ravna z bolnikij nazajče, je epilozno znana stvar. Zlasti škofstaki zdravnik Schmelke Kollender je prava nadloga za bolnika. Pri plačajočih bolniških je mož če znotraj, pri revedih pa izgubi vso oliko in je mnogokrat skrajno sirov. Bolniki kar trepočejo pred njim, tako se ga boje. Vodstvo bolnišnice bo moralo na več način poskrbeti, da vdahne zdravniku Schmelketu nekoliko več človekoljubnosti v njegovo židovske sreči. No, pa to bi končno še ne bilo najhujše, ako bi bila vaaj hrana takša, kakršna se spodobi za bolnika. Posebno bolniki v infekcijskem oddelku se silno pritožujejo. Nele, da pošteno stradajo, ampak še tisto, kar dobre, je navadno sprijeno ali pa mrzlo, menda postano. Za zajtrk dobivajo bolniki vedno mrzlo mleko od prejšnjega dneva. Sirovo maslo navadno smrdi in je skrajno nepritetnega okusa. Bolniki, ki dobivajo kislo mleko, se pritožujejo, da dobivajo samo kislo vodo. Opoludne dobivajo samo juho gorko, vse drugo je mrzlo. Mnogokrat se tudi zgodi, da dobivajo že sprijena, smrdljiva jajca, kar morda posebno blagodejno vpliva na bolnikov želodec. V salati in drugi zelenjavni so navadno črvi in polži. Dobro je le, da so želodeci bolnikov prazni. Da so bolniki res mnogokrat lačni, kaže najbolj to, da se v sobi za pomivanje posode skoro tepejo za ostanke plačajočih bolnikov. — Na vsak način je potrebno, da se uvede v bolnišnici stroga preiskava in da se nečloveške razmere odpravijo. Kajti nele tisti bolniki, ki plačujejo, marveč tudi oni, ki ne plačujejo, smejo z vso pravico zahtevati, da se z njimi človeško postopa in da imajo človeško, ne pa pasjo potrebo.

Elektroradiograf »Ideal«, zraven glavne pošte, ima od sobote, dne 6. avgusta do torka, dne 9. avgusta sledič spored: Hrib Št. Mihel. (Originalni posnetek.) Izdelovalec krink. (Pretresljiva tragedija.) Ribji lov v Oceaniji. (Otoki Keram.) Pridni stražnik. (Drama.) San umetnik. (Podoba v barvah.) Sreča pride čez noč. (Komično.) Zadnja prestava se ob lepem vremenu vrši na prostem. Dodatek k zadnjima dnevna predstava ob 7. in pol 9.: Pogoda. (Komično, izvaja Maks Linder.) Tašča in hudič. Klobuki. — Vsak torek in petek ob 6. do 10. sodeluje sl. »Slov. Filharmonija.«

Tesarška stavka. Stavkujoči tesarji so delodajalcem vročili spomenico, v kateri so navedene njihove zahteve. Med drugim zahtevajo minimalno plačo po 3 K 40 v. Kdor ima že to plačo, se mu le-ta takoj povrača na 20%, 1./VI. 1911. za nadaljnih 10%, dne 1./VI. 1912 zopet za 10% in končno 1./VI. 1913 za 5%. Nadaljnja zahteva je, da se v dobi od 20. marca do 31. oktobra dela samo po 9½ ure na dan, v dneh pred velikonočnimi, binkoštnimi in božičnimi prazniki pa samo od 7.—12. opoldne. Razen tega zahtevajo tudi dela prost 1. majnik. Za dela izven delovnega prostora zahtevajo tesarji v Ljubljani 60 v doklade, izven Ljubljane 1 K 20 v, nad 5 km izven Ljubljane pa 3 K 60 v. Delodajalcem pogovorjev, ki so jih stavili tesarji, niso sprejeli. Ker smatrajo pogodbeno razmerje med sabo in tesarji za razveljavljeno, bodo v pondeljak vročili tesarjem delavske knjižnice, kar pomenja toliko, kakor da jih izpuste iz službe.

Zaradi prepovedanega povratka v mesto je bila včeraj aretovana policija dobro znana 1852. leta v Ljubljani rojena in v Mozelj pri Kočevju pristojna Neža Glibejeva. Oddali so jo sodišču.

S ceste. Ko je včeraj popoldne peljal hlapac Avgust Birtič po Sv. Petru cesti voz peska in sedel na vozlu, ga je »ta kratki« takzmagal, da je zaspal. Službujoči stražnik je odvedel pijačen Birtiča v špeshovko, konja je dal odpeljati domov.

Tatvina. V hiši št. 34 na Danajski cesti je bilo včeraj ukradenih 50 vreč, vrednih 32 K. Osumljenek je policiji znan.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 40 Slovencev in 7 Hrvatov. V Hev je šlo 35 Macedoncev in 40 Hrvatov, v Buchs 25, v Inomost pa 37 Hrvatov.

Izboljeno in najdeno. Hlapac Matevž Burnik je izgubil platneno vozno odoje. Delavec Mihael Vondračna je izgubil denarnico, v kateri je imel 110 K denarja. — Šolski učenec Jožef Podkrajnik je našel ročno žensko torbico, v kateri je bil molek in 2 ključa.

Delnik jugišči. Kdor je vzel včeraj zvečer ob sedmi uri na tukajšnji glavni pošti tuji delnik, se prosi, da ga pošlje v upravljanje »Slovenskega Naroda«.

Sloveni in Slovenke! Ne želite živeti v Štirih in Metoda!

Narodna obramba.

Poravnava v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Gospod odvetnik dr. Josip C. Oblak nam je izročil kot stopnik g. Jos. Miklavca za našo šolsko družbo znesek 50 K, ki ga je plačal g. Anton Höfferer proti temu, da se mu je odpustilo žaljenje. Naj bi se take poravnave množile!

Veselica družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Vidu pri Lukovici. Najprimernejši kraj izleta za jutrajšnji dan oziroma za popoldne, je gotovo Št. Vid pri Lukovici, kjer se vrši v gostilni g. Rusa velika veselica v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Po pripravah sodeč, bude veselica vsestransko dobro prirejena in je le želite, da se je udeleži kolikor mogoče največ gostov. Iz Ljubljane pridejo poleg drugih že javljenih družb, tudi gg. pevci trgovskega društva »Merkur«, kateri bodo gotovo mnogo pripongli k popolnejšemu uspehu z njih priznamen izbornim petjem. Odhod iz Ljubljane je ob 2. uri s kamniškim vlakom. V Domžalah bude več vozov na razpolago, kateri pošljajo goste v pol ure oddaljeni Št. Vid, na prostor veselice. Za dobro jed in pijačo je skrbljeno. Jutri toraj vse v romantičen Št. Vid. Na veselo srečenje!

Ustanovni občni zbor Ciril-Metodove podružnice v Podrsedi na Spod. Štajerskem. Naša narodno-obražna organizacija na Štajerskem steje zopet eno postojanko več. V nedeljo, 31. julija se je ustanovila tudi za trg Podrsedo in okolico podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Ob lepi udeležbi domačinov, prijateljev in prijateljev slovenske šolske družbe je otvoril zborovanje v imenu pripravljalnega odbora g. Pirnat, ki je nakratko povdralj pomen in potrebo ustanovitve ter pozival na vsočoče, da se oklenejo društva, ki ga vodijo tako blagi in vzbuzen cilji. Nato je povzel besedilo g. potovnemu učitelju Ivan Prekoršek ter je v pojedinih besedah slike narodnostne boje, kazal na nevarnost, ki preti Slovencem od prodriajočega Nemščine, od namenil škof, Cook, ki je hotel ljudi načarbiti s tem, da je še s Šmironom mazat severni tečaj. Adamovo in Evino jabolko, zaradi katerega je človeški rod tako salamenško nesrečen, Zeppelinov zrakoplov, najimenitejši človek sveta, dresiran krokodil, ki skače skozi obroč (vrhuncem dresure!), belokranjska železnica, nemški most do Adrije, Halleyev komet, prizor iz Sodome in Gomore po besedah sv. pisma, egiptovskega Jožeta svetovno nazirjanje, čudodelna kokoš itd. Posameznosti bo tolmačil obiskovalcem in obiskovalcam impresario sam. Muzej bo res nekaj posebnega, bo poučen, pa tudi zaboravljeno na petje »Zvonovo«, ljubke gospodinje in vsakemu! — Za drugo zabavo in razveseljevanje bo skrbela »Slovenska Filharmonija«, čuli bomo ubrano petje »Zvonovo«, ljubke gospodinje in vsakemu! — Za drugo zabavo in razveseljevanje bo skrbela »Slovenska Filharmonija«, čuli bomo ubrano petje »Zvonovo«, ljubke gospodinje in vsakemu! — Za drugo zabavo in razveseljevanje bo skrbela »Slovenska Filharmonija«, čuli bomo ubrano petje »Zvonovo«, ljubke gospodinje in vsakemu! — Za drugo zabavo in razveseljevanje bo skrbela »Slovenska Filharmonija«, čuli bomo ubrano petje »Zvonovo«, ljubke gospodinje in vsakemu!

Odbor pevskega društva »Ljubljanski Zvon« opozarja svoje pevce, da enkrat, da sodelujejo pri futrišnji veselici pri Plankarju na Dolenjski cesti. Shajališče ob polu 4. popoldne na sv. Jakoba trgu.

Narodni gospodarski kongres. Slovensko trgovsko društvo »Merkur« opozarja na narodno gospodarski sh

nasprotju razredni interesi prebivalstva, v nacionalnem oskrbi so zastopane v Mostah vse barve od odkritosršnega narodnjaka, mednarodnjaka, do narodnega hinača klerikalca in tja do tiste teme, kjer premeha vsaka diferencijacija misli in čuta. Gladi na mestne kulture in malokulturno razpoloženje, kmetiške oklice se tu srečava in prehaja tu v visoko, brezpravilno valovanje, ki ubija vsako misel in načrt, ki bi hotel ustvariti iz drobnega močno celoto. Vsi pojavi javnega življenja v Mostah so sedaj nudili slike brezprimerne razkosnosti. V valovih nasprotujočih si raznih interesov, narodnih teženj, v skalih verzelih misli in želja moščanskega prebivalstva pa se vleče in redi črna kača, ki ima toliko rok in nog, da najdejo komaj dovolj prostora za svoje bivališča v prostornih dvoranah šentpeterskega kaplaniča, farvoža in njih najblizje oklice, glavo svojo pa ima grozna pošast daleč, daleč na jugu izven slovenske domovine. Razdrobljenost in razkosnost napredne misli, pogosto le namisljena nasprotja izkorisčajoč, postaja klerikalizem v Mostah vedno močnejši, ustavnjava društva, gradi hiše bojnim svojim organizacijam. Grozna pošt je vlači med Moščani v različnih oblikah in podobah od ranejutra v pozno noč, ko se šele zapirajo špelunke za strašno golaznijo. Vse mora pasti kot plen v nečisto naročje: mladega dekleta se ujame z lirico pobožno telesnostjo, vloge, postarne device in v to kategorijo spadajoči samke z dvomljivo preteklostjo, se napravi za odborne, fantom se napravi lepo uniformo in plača za pijačo, na matere in očete in stroke pa se spravi s peklom, grožnjami in nasilствom. To se godi dan za dan, javno na ulici, skrito za stenami. Moščani, zavedajmo se nevarnosti, isčimo novih potov in novih sredstev, kako preprečiti grožečo nevarnost. Dobili smo svoj sokol, odsek, ki se krejko razvija, obeta se nam sokolska pomoč od sokolske organizacije. Sokolstvo sprejme v svojo vzgojo našo mladino in s tem vstvarja nove temelje narodnega in kulturnega pojmovanja med nami. Oklenimo se Sokola s polnim zaupanjem in vso ljubeznijo. Vsa napredna društva naj ga sprejmejo z odprtimi rokami, z bratskimi sreči. Sokol ima svojo naložbo v svojo pot. Ne bo posegel nikdar v aktivno politiko, stvarjal pa bo vedno s svojim vzgojnimi delom predpogoje za vsako napredno podjetje. Sokol bo neusahljiv vrelec, odkoder bodo zajemala vedno vse napredne organizacije čiste studenčnice, s katere bodo napajale in ohranjale celotni narodni organizem. Prihodnja nedelja bodi vsem Moščanom manifestacija naprednosti in novih stremljenj, iz katerih se porodi iz slabe razdrobljenosti krepka, boja zmožna enota v smislu narodnih, demokratičnih in pravičnih socijalnih gesel!

Prostovoljno gasilno društvo v Podutiku otvoril jutri svoj novi gasilni dom. Popoldne ob 4. uri se bo vršila tudi velika ljudska veselica v najraznovrstnejšim programom. Prijeti društva se vabijo.

Prostovoljno gasilno društvo na Zg. Brniku bo praznovalo dne 11. septembra t. l. slavnost blagoslovljenja novega gasilnega doma. Čislana gasilna društva, kar tudi druga društva v okolici se uljudno naprošajo, da ne bodo na ta dan prijeljata kakih veselic in slavnosti.

Za uradnike južne železnice sklicujeta po medsebojnem sporazumu »Društvo jugoslovenskih železniških uradnikov« in »Ortsgruppe Triest S. B. des Oe. E. B. V.« javen shod, ki se vrši v petek 12. t. m. ob 8. zvečer v Trstu, via S. Francesco št. 5 (kasino državnih uradnikov). — Ker bodo člani personalne komisije poročali o prevažnih gospodarskih in stanovskih vprašanjih, tičičih se izključno južnoželezniških uradnikov, pričakujeta sklicatelja, da se tovariši zanesljivo in v obilem številu odzovejo in prihite na shod, kamor jih kličeta sveta dolžnost in stanovska čast.

Umetnost.

— Umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu ostane le še nekaj dni odprta. Zato vnoči opozarjam na naše učiteljstvo, ki o počitnicah rado prihaja v našo metropolo. Tukaj si utegne ob izvirnikih osvežiti in poglobiti, kar mu je v osnovah podala šola, in si z rednim posečanjem razstav pridobiti toliko, da more potem tudi na deželi blagodejno vplivati na povzdigo umetniškega občutovanja.

Tujiči včasih ne vedo, kam bi se obrnili, da bi si poiskali duševne zabave. Kako zelo jim bo ustrezeno, če jih opozorjam na umetniške razstave v Jakopičevem paviljonu! Zlasti gg. gostilničarji bi si iztekl maršikaj zaslug, ako bi svoje tujske goste napotili tudi v to smer. Tako se bo tudi na zunaj izvedelo, da Slovenci tudi na umetniškem polju nismo zaostali za drugimi kulturnimi narodi.

— Odstranje spomenikov poslednje „Liepe naša domovina“. Jutri, 7. t. m., odkrijejo v Klanjecu na Hrvátkem spomenik pesniku hrvatske narodne himne „Liepe naša domovina“, Mihanoviću, spomenik. Na slavnosti bodo po časnih odposlanstvih zastopani vsi slovanski narodi. Hrvatko prestolnico bo zastopal župan Jenko Holjac, hrvatko vlado pa bivši veliki župan Jelačić. Že leti bi bilo, da se slavnosti vsaj z brzjavnimi pozdravi spominjajo tudi vsa slovenska pevska društva, ki tolkokrat pojo „Liepo našo domovino“.

— Dve enotni stranki na Hrvátkem. V juntrjanem listu smo priobčili, da je hrvatska stranka prava na svoji plenarni seji sklenila, da preuzeče iniciativu, da se vse v hrvatsko-srbski koaliciji nahajajoče stranke združijo v eno stranko, ki naj s srbsko samostalno stranko še nadalje ostane v koalaciji. Ta sklep stranke prava se na Hrvátkem vobče odobruje. Včerajšnji „Pokret“ izjavlja, da bo napredna stranka v principu sprejela predlog stranke prava in da je voljna stopiti v enotno stranko, dasi bo jo to stalo med vsemi strankami največ žrtve.

— Ruski učitelji v Srbiji. Tedeni je došlo v goste srbskim učiteljem večje število ruskih učiteljev in učiteljic. V Belgradu so se mudili veden ter si ogledovali znamenitosti. Drugi dan so preko Mladenovca odpotovali v Valjevo, da prouče tudi življenje srbškega kmata.

— Na bolgarskem vseučilišču v Sofiji je razpisano mesto rednega profesorja za slovensko filologijo do 1. januarja 1911.

— Nove bolgarske znamke. Bolgarska vlada izda v kratkem nove poštne znamke. Na znamki po 1 stotinku bo slika gradu carja Asena v Stanimaki. Na znamki za 3 stotinke je slika mesta Trnovo, kjer je bila Bolgarska proglašena za neodvisno. Na znamkah po 15 stotink je Iskrske teske, na onih po 30 stotink Rilski samostan, na onih po 2 leva samostan sv. Trojice na Balkanu in na vseh po 3 leve, pristanišče v Varni. Znamke po 2, 5, 10 in po 25 stotink in po 1 lev bodo nosile slike carja Ferdinandina in prestolonaslednika Borisa.

Razne stvari.

— Velika tativna. V Berolinu so vlovali v neko trgovino s kožuhovino ter odnesli za 50.000 kron raznega biaga.

— Veliki požar. V vasi Csorbafalu je vsled nepaznosti nastal požar, ki je upeljal 50 hiš. Škoda znaša več nego 100.000 kron.

— Nemško - katoliški ravnatelj svinjar. Na neki katoliški dekliški občinski šoli v Berolinu je bili za ravnatelja bud in zvest rimski klerikale Robert Bock. Ta Bock se je izkazal tekmo večletnega poučevanja na omenjeni katoliški šoli kot pravega svinjarskega kozla med nešrečnimi katoliškimi deklicami, ki so mu bile izročene v varstvo. Seveda, šola je katoliška, ravnatelj je bili hud katoličan, zato ni čudno, da so starši brez vse skrbi izročili svoje hčerke v vzgojo katoliški šoli in katoliškemu ravnatelju. Pa takor je v marsikatem katoliškem zavodu, tako so se tudi v ti izrecno katoliški šoli pod plaščem verske vzgoje godile najgrše stvari. In to ne par mesecov, ampak več let! Bock je bil ravnatelj omenjene šole deset let. Bil je radi zavajanja deklic zaprt že pred šestimi meseци, toda po trdnevrem preiskovalnem zaporu je bil izpuščen. Takrat je porodila neka posebno razvita 13letna učenka otroka. Povedala je, da jo je ravnatelj večkrat povabil na svoj dom, kjer sta jedla in piščala in se na postelji zabavala. Po posredovanju duhovščine je bila mlađa nezakonska mati takoj sprejeta v samostan »Pri dobrem pastirju«. Ko je deklik zaslišal preiskovalni sodnik, je vse preklicala. Katoliški popi jo pač niso kar tjevjan dan spravili v samostan! Ta deklik preklic je Bocka rešil nadaljnega sodnega preganjanja. Poizvedovanja pa so se kljub ustavljeni preiskavi nadaljevala. Policiji se je posrečilo, da je izaledila vse polno učenč, s katerimi se je ravnatelj pečal v uradni sobi in na svojem domu. Lovil je seveda le bolj razvite deklike. Kot prijazen in načuden pedagog, si je znal pridobiti tudi vstop v družine svojih učenč. Izključeval je po načinu domače vzgoje in se zanimal za značaj svojih učenč. To je seveda delal samo zato, da je izvedel, kako si lažje pridobi zaupanje otroškega sreca. Ako je pri tem naletel na kako mamico, ki je gospodu ravnatelju ugajala, je tudi njej ponudil svojo ljubezen. Zelo eduno je, da katoliškega Bocka že davno niso zaprli. Kakor zdaj pišejo nemški listi, so že celo vrabcu več let čivkali po Berolinu, kaj se godi na katoliški dekliški občinski šoli. Maršikdo je z začudenjem zrl proti šoli, v kateri je ravnatelj prepeval s svojimi »ljubimi velikimi deklicami«, kakor je imenoval one učenč, katerim je bil posebno naklonjen, ramo

predstavil na Hrvátkem življenje. Njegovim želje je pravilno bilo, da bodo poti ali življenje življenje, življenje ali življenje. Potem »Von allen den Mädeln« so žalni in so blaki začeli mir na bestem die Lore in pa »Der Schwarze Walisch in Ascalone. Vas to so nepevke, ki nikakor ne spadajo v žalo, najmanj pa še v ljudske žalo. Kakor je rečeno, je ravnatelj izvabljal učenke tudi v svoje stanovanje,

kjer se je igral z njimi cele noči. Ta ko je delal zlasti z učenkami, za katere se starši niso mogli dosti brigati. Staršem je pa pozneje zatrjeval, da je iz usmiljenja povabil njihove hčere in s svojim sorodnikom, da jih obvaruje nemoralnega življenja, ki jim preti na berolinskih cestah. Koliko otrok je katoliški svinjar spridil, se sploh ne bo dalo dognati. Takih deklet je sploh malo, kakor je zdaj 16-letna služkinja pri nekem berolinskem zdravniku, ki je priznala, da je kot 12letna deklica popivala z Bočkom po berolinskih beznich cele noči, potem pa z njim legala v isto posteljo. Vecina deklet ima gotovo še toliko sramu, da bodo rajše molčale kakor pa da bi se zglašile kot priče. Iz navedenega slučaja se razvidi, da niso zlato kar je — katoliško.

Telefonska in brzjavna poročila.

Pravi vzrok smrti znanega športnika Goldschmideta.

Dunaj, 6. avgusta. Zanikajo se vesti, da bi se bil znani športman poročnik Goldschmidt ustrelil radi slabih finanč. Goldschmidt je bil namreč morfinist in preveliko zavzemanje morfija ga je gnalo v smrt.

Diplomska pogajanja med Avstrijo in Italijo radi mejnih konfliktov.

Dunaj, 6. avgusta. Med Avstrijo in Italijo se vrše diplomatska pogovori, kako naj se za bodoče odstranijo neljubi mejni spori radi prekoračenja meje po vojaških patruljah.

Spor v češki klerikalni stranki.

Praga, 6. avgusta. V češki klerikalni stranki je prišlo do razdora radi udeležbe Čehov na avstrijskem vsekatoliškem shodu v Inomostu. Krščanski socialisti nastopajo proti udeležbi, stari klerikalci, zlasti plemstvo pa je za udeležbo Čehov na tem shodu.

Novosti na praski visoki tehniški šoli.

Praga, 6. avgusta. S cesarjevimi privoljenjem se razdeli strojniški oddelki na tukajšnji tehniški visoki šoli že s prihodnjim šolskim letom na dva pododdelka in sicer na strojniškega in elektrotehničnega.

Akeijska družba »Riviera« v težkočah.

Pulj, 6. avgusta. Akeijska družba »Riviera«, katera namen je građiti po Istri hoteli in je v Pulju že zgradila velik hotel z enakim imenom, se ima boriti sedaj z velikimi finančnimi težkočami. Pasiva znašajo baje 800.000 K. Vlada sama se zavzemata za to stvar in namerava prisločiti sanaciji družbe na pomoč.

Špijonaža?

Pulj, 6. avgusta. Pet avstrijskih torpednih čolnov je zasledovalo da leži na odprt morje neko nemško jahto. O celi zadeti uradi najstrožje molče. Vendar se govori, da se gre za špijonažo, glede katere se pa še ne ve, na korist katere države.

Hrvatski sabor razpuščen.

Zagreb, 6. avgusta. Razpust hrvatskega sabora je že sklenjen, stvar in se izvrši tekm prihodnjega tedna. V krogih srbsko-hrvatske koalicije se splošno tako ugodno sudi o političnem položaju na Hrvátkem, ker je gotovo, da bodo Hrvatje in Srbi tudi v bodoče složno nastopali.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 6. avgusta. Ogrski državni zbor se je sešel k zadnji seji, v kateri se mu poroča o sprejetih zakonskih predlogih po magnatskih zbornicah. Nato se odgori državni zbor do 27. septembra.

Ban dr. Tomašić pri ogrskem ministru predsedniku grofu Khuen Hedervaryju.

Budimpešta, 6. avgusta. Hrvatski ban dr. Tomašić je podal ministru predsedniku grofu Khuen Hedervaryju predlogo za razpust hrvatskega sabora. Khuen Hedervary je predložil pri svojem posetu vladaru v Išču le temu v odobritov.

Vojniški nabori na Ogrskem.

Budimpešta, 6. avgusta. V ponedeljek, dne 8. t. m. se prično na Ogrskem letnem vojniški nabori, ki bodo sredi septembra končani.

Zadnja seje sedanjega hrvatskega sabora.

Budimpešta, 6. avgusta. V začetku prihodnjega tedna se vrši zadnja seje sedanjega hrvatskega sabora, v kateri se prečisti kraljevi reskripti o raspustu sabora in takoj na to sabor tudi razpusti.

Prod začetkovnimi odkritji.

Bilbao, 6. avgusta. V neko tujem in domačko poslanško poslopje se je prenesla prazna mrtvaka ravnika. Tudi se, da je v dotičnem poslopu ustvilita neka dama svojega brata in da hoče dotično poslanštvu celo afero prikriti. Pričakuje se senzacionalnih odkritij.

Naredna skupščina na Turškem živih Grkov.

Carigrad, 6. avgusta. Grški patrijarh je predložil turški vladni noto, v kateri naznana, da sklicuje narodno skupščino vseh na Turškem živih Grkov. Ta skupščina se bo počela z zatiranjem na Turškem živih Grkov in utesnitvijo njih cerkvenih pravic. Skupščina bo zborovala v septembru.

Neurje v Belgiji.

Bruselj, 6. avgusta. Nad Bruseljem in okolico je divjala strašna nevihta, ki je povzročila velikanske škodo. Strela je opetovana udarila v posamezna poslopja in v mestu na več krajih tudi začala.

Pariski Apači na delu.

Pariz, 6. avgusta. Včeraj je bil pri belem dnevu na ulici napaden od zloglasnih Apačev z nožem eden pariških policajev. Prišlo je do boja, pri katerem je policija rabila orožje. Eden pasantov je bil pri tem ustreljen. Tudi eden policistov je težko ranjen.

Položaj na Španškem.

Pariz, 6. avgusta. Ministrski predsednik Canalejas se je izrazil nesporočevalni pariških »Journala« sledče o nameravanih klerikalnih demonstracijah v San Sebastijanu. Hočem vse potrebne korake izvršiti, da se demonstracije preprečijo in naj stane kar hoče. Notranji in zunanj minister, ki sta že odpotovali v San Sebastijan, imata naloge od vlade, da v San Sebastijanu vse potrebno ukrepla. Najvišje sodišče sorišča proti agitatorjem za nedeljsko demonstracijo radi hudo delstva upora, odnosno radi pozivljanja ljudstva k vstaji.

Barcelona, 6. avgusta. Tukaj je na ulici prišlo do krvavega boja med karlisti in radikali. Morala je posredovati policija. Policija je aretrala tudi enega karlista, ki je usmrtil na ulici nekega radikalca.

Madrid, 6. avgusta. San Sebastijan je že danes podoben velikemu vojaškemu taboru. Zeleznice, ki vodijo v San Sebastijan, so od vojašča zastavljene. Pristanišče je pod strogim nadzorstvom.

Bilbao, 6. avgusta. Od tu sta že odpeljala dva vlaka veliko množico klerikalnih demonstrantov v San Sebastijan demonstrirat.

Pozitivo.

Naredovo zdravje. Tako se sme imenovati bolesti utešjujoče, milice in žive krepujoče, kot mazilo dobro znano »Mazilo francosko španje in opa«, katero se splošno uporablja pri teganjih po udih in pri drugih naslednih prehlajenja. Cena steklenici K 1-80. Po poštnem povzetju razpoljilja to mazilo vsak dan lekarji A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelji na Dunaju, Tschlaubach. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 229

Katera mati ne pozna

strahoto vzbujajočih bolezni dojenske dobe: bljevanja, črevesnega katarja, driske itd. Srečna mati, ki je spoznala odlične lastnosti moke »Kufeks« in ve, da prehrana z moko »Kufeks« ohrani nje ljubljenska zdravega in tako ugodno pospešuje njegov razvitek.

Poraba Bergerjevih medic. in higieničnih milih že izza leta 1868. neprestano raste in si je te mili pridobil pristop v najoddaljenejše dežele. Zdravilna moč in razkuževalni učinek Bergerjevega konzervativnega mili je tisočer preizkušena. Kot neutraljivo milo za umivanje in za kopeli za vsakdanjo rabo služi Bergerjevo glicerinovo kočanovo milo. Bergerjeva medicinska in higienična mila se dobivajo po vseh lekarinicah avstro-ugrske monarhije in inozemstva. Vsak kos ima v oglasu tisnjeno varstveno znamko.

Centralne kurjave

in cvetličnjake izvršuje najstarejši češki specijalni zavod 2109

Jan Štefka, tvornica za stroje.

Praga-Kralj. Vinohrady, Fritova ul. č. 892 (črto.)

Razjasnite, grof Erindur

kako je to mogoče: Poletje; krasno vreme; in vendar sem prehlajen kakor sredi zime. Kaj storiti? — Jako enostavno! Poletni katarji vendar niso nič redkega. Ce ga pa dobimo, kumpi si škatlico Fayevo pristnih sodenskih mineralnih pastilj in ga poženemo tako k vragu. Fayevo pristne sodenice učinkujejo gotovo in prijetno, tako da ne treba potenca in drugih neprijetnosti, pri tem pa so tudi poceni: K 1-25 škatljica, ki se dobri v vsaki lekarnici, drogeriji ali trgovini z mineralnimi vodami. — Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj, IV/1, Grosse Neugasse 17.

Proti

zobobolu in gnjilobi zob

izborni deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 kroza.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Rosljeva cesta štev. 1

poleg Franca Jožefovega jubilejnega mostu.

Melusino-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vladno, pošljite mi zopet tri steklenice Vase izborni deluje antiseptične melusino-ustne zobne vode, katera je neprekoslivo sredstvo zoper zobobolj, utrija dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjanje zob in osvezenje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinović, kr. pošte mestar.

Srečen vse žive dni,

Vsaka mu jed diši,

Nikdar bolan:

Kdor živira

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost „ „ 4-00.

Naslov za zaročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovanje.

Prizoramo našim redilcem holinsko cikorijo.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. avgusta: Marija Ude, blvra kuharica, 60 let, Radeckega cesta 11.

Dne 6. avgusta: Uršula Šimik, delavčeva žena, 78 let, Japlejava ulica 2.

V deželnih bolnicah:

Dne 4. avgusta: Marija Likozar, delavka, 44 let.

Meteorološko poročilo.

Vlakna nad morjem 2002. Srednji vremenski rezultati 2000-01

2000-01 2001

Čas Stanje barometra v mm Temperatura v °C Vetrovi

5. 2. pop. 7297 150 sl. svzvod nevihta

9. zv. 7318 13-4 p.m. szah.

6. 7. zj. 7330 11-8 sl. jvzvod megla

Srednja včerajšnja temperatura 15,5°, norm. 19,5°. Padavina v 24 urah 227 mm.

Zahvala.

Povodom bridke izgube našega nepozabnega sina, oziroma brata in strica, gospoda

Jerneja Bahovec

nam je došlo toliko izrazov sočutja, da se nam ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti.

Šrno se zahvaljujemo vodstvu, oziroma osobju dež. bolnice, za izredno postrežbo za časa njegove bolezni, osobito pa g. dr. Šabcu za njegovo požrtvovanost.

Bodi izrečena zahvala tem potom pre duhovščini, sl. pevskemu društvu »Slavec« za ginstvo petje, kakor tudi sl. telovadbenemu društvu »Sokol«, centrali, št. I. in II., sl. trgovščnu »Merkur«, osobju trvdke, ter vsem sorodnikom in znancem, dalje vsem darovalcem prekrasnih vencev, končno vsem spremjevalcem, ki so dragega, nepozašnega rajnika spremili k večnemu počitku. Vsem in vsakomur posebej: Bog povrni!

Zahvali ostali.

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in pritiklinami

se odda za november

na Tržaški cesti št. 13. 2686

Babica

ga. Marija Verhovc

se je preselila

iz Radeckega ceste št. 1 v

Gradišče št. 14 (hiša g. dr. Munda).

Službe isče uradnik

z dveletno trgovsko šolo. Služboval je par let v velikem mlincu. Nemški stenograf, strojepisec. Vstop s 1. septembrom. Ponudbe na podlagi »Tako!« na uprav. »Sl. Naroda«. 2672

Starojsa gospodinja išče

nemeblovarno sobo

eventualno tudi s hrano, v pritličju ali prvem nadstropju od 15. t. m. do 1. septembra. 2678

Ponudbe na: F., Stari trg št. 2,

II. nadstr., desno.

Službo

kočijaža ali hišnika

sprejme zakonski mož brez otrok.

Ponudbe se prosi na naslov: Ježe Klančar, pošta Turjak, Dolenjska.

Redka priložnost!

Kupil sem od tvornice, ki jo je uničil požar, vso zalogu prekrasnih, težkih flanelnih

postelnjih odej

180 cm dolgih, 130 cm širokih, sami najnovejši in najlepši vzorci, ki imajo malenkostne, komaj vidne madele od vode, in jih raspoljujam 3 kose za 9 K po povzetju. Te odeje se dajo uporabiti v vsakem boljem gospodinjstvu za pokrivanje postelj in ljudi ter so zelo gorske in mehke.

Emil Necek, razpoljalnik, Čestovico, Češka.

Rovinjštizem,

Rovinj, Istra, Istrija 4511

rad pismeno zastoji sporčim, kako sem se rečil mukopinoga tripljenja.

Karel Bader, Illertissen, Bavarske

Zelenjava brez konkurenčne 2666

trgovskega kompanjona

Naslov: »E. E. 260«, Kolana, Istrija.

obstoječe iz 3 sob s pripadki

se odda za november

na Kongresnem trgu št. 13.

Natančnejše se izve pri hišnici ravnoram od 1/2. do 1/2. ure popoldne.

Preda se iz preste reke

hiša s trgovino

z mešanim blagom, gostilno, to-

bakarne in žganjarno. Hiša je v

dobrem stanu, leži ob državni cesti v

prometnem kraju in je dobro obiskovana. Le 5 minut je oddaljena od železniške postaje na Tolminskem.

Ponudbe na: H. Skodnik, Gorica,

Via Campo Santo No. 20. 2658

Iščem za takojšnji nastop vestnega

in zanesljivega

založnika

biti mora dobro izvežban v mlinarski stroki. Plača po dogovoru. 2638

Anton Polanc

valjčni mlín v Radečah pri Zidanem mostu.

XXXXXX

Dr. Ivan Geiger

odpotuje

do dne 16. avgusta t. l.

XXXXXX

Gostilna

z 2, 3, 4 sobami in pritiklinami

se oddado za september in november t. l.

Poizve se v pisarni DEGHENGHI

hotel pri Maliču I. nadstr. 2626

Autobil

za 4 osebe

se po jako ugodni ceni proda.

Več se poizve

v Sp. Šiški 220, pri Šebeniku.

XXXXXX

Gostilna

dobro vpeljana, tik farne cerkve, v

prometnem kraju, se da izvežbanemu

gostilničarju, katerega žena naj bi bila

dobra kuharica, v najem, eventualno

se tudi proda pod ugodnimi pogoji.

Kje, pove upravišto »Slovenskega Naroda«.

2665

Lepo stanovanje

v I. nadstropju, na vogalu Kongresnega trga v Vegove ulice št. 5, s 5 sobami, balkonom in vsemi pripadki

se odda s 1. novembrom t. l.

Povpraša se pri g. dr. Žerjavu v isti

hali od 1/2. do 1/2. popoldne ali pa

v pisarni zvezne slov. zadruž.

Na izbiro pošilja

Tesarski polir

z večletno prakso 2006

zmožen slovenčine in nemščine v besedi in pisavi, absolviran obrtnošolec
išče primerne službe.

Orešček!!! Si že zdaj nisi zapomnil, da ne rabim drugega cigaretnega papirja in stročnic kot samo

„Ottoman“?

**Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani,
največja slovenska pivovarna, priporoča svoja svetla in črna piva.**

Ravnateljstvo v Laškem trgu.

1464

Mestni tesarski mojster

izprašan in s koncesijo, 28 let star, samski, katoličan, z večletno prakso v pisarni, absolvent tehnološkega urza za polirje na Dunaju želi službe kot poslovodja. Prednost daje službi na Kranjskem ali Hrvaškem. — Ponudbe pod „Slovensko in nemško št. 5“ na upravnosti »Slov. Naroda«. 2660

Podružnica večjega trgovskega podjetja v Kranju sprejme takoj poštene in zgovorne 2637

g o s p o d e za prodajo svojega, pri vseh rodbinah dobro vpeljanega in v vsakem gospodinjstvu zelo koristnega predmeta. — Visoka prodajna in incasso p. ovizija. V slučaju zmožnosti lahko reflektojejo na boljše mesto s stalno plačo. — Ponudbe naj se pošljajo pod „Deber zaslužek“ poštne ležeče, Kranj.

Orožje vseh vrst

Hamerlejeve puške, trocevke, lančnice, floberti, samokresi itd. po tvorniških cenah. Popravila najceneje. Udobni plačilni pogoji. 10 dni na ogled in poizkušajte.

F. Dušek, tvorница orožja, Opočno št. 76 na stat. drahi, Češko.

Stanovanje

obstoječe iz 1 sobe, kuhinje in z vsemi pritiklinami se tako odda. 2663
Vodovodna cesta št. 28.

Gospodična
iz boljše rodbine, značajna, se želi seznaniti s prijetnim 2661
finim gospodom
Naslov: „A. B. 3845“, Ljubljana, poštne ležeče.

Uničevalec stenic Jing-Jing, 1702
oblastveno varovan, pomori takoj vse stenice z začego vred. Nestrupeno, blagodisče, razkužajoče. Dobiva se v steklenicah po 60 vin. zraven spadajoča brigzalna 20 vin. v 1/1 in 1/2 litrskih steklenicah razmeroma ceneje v glavnih zalogih v Ljubljani pri Antonu Kancu, drogerija.

Druga sredstva odločno zavračajte! Poglavitna zalog: Dunaj, XVIII. Genizgasse 27.

Josip Černe
asistent južne železnice

2644

Mici Černe roj. Meze

— poročena. —

Sp. Dravograd dne 6. avgusta 1910.

Dol. Logatec

Naznanilo preselitve.

Vljudno si dovoljujem naznaniť svojim cenjenim naročníkom in slav. občinstvu, da sem

svojo čevljarsko obrt preselil s Sv. Petra ceste št. 55 na Sv. Petra cesto št. 51. —

Zahvaljujem se svojim c. naročníkom za izkazane mi do-sedanje zaupanje in se priporočam še za nadaljnje naklonjenost

Z vsem spoštovanjem

JOSIP ČERTALIČ
čevljarski mojster, Sv. Petra cesta št. 51.

2671

Proda se dobro ohranjen gramofon

z 30 ploščami

Poizve se v gostilni Bergant na Sv. Jakoba trgu št. 5. 2633

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Predtiskaria, vezenje na roko in stroj, montiranje, plisiranje itd. Vezenje praporov in društvenih trakov. Zunanjam naročilom se ustreza vestno in točno.

Vsakovrstna ročna dela in pripadajoči material.

Predtiskaria, vezenje na roko in stroj, montiranje, plisiranje itd. Vezenje praporov in društvenih trakov.

Zunanjam naročilom se ustreza vestno in točno.

2026 **M. DRENIK**

Ljubljana — Kongresni trg 7. — Ljubljana

Največja zaloga telovadskih oblek in sokolskih potreščin,

kakor: telovadne hlače, majice, čevlji, čepice, rdeče srajce, znaki, pasovi, trebke, vrvice itd.

Zunanjam naročilom se ustreza vestno in točno.

„SLAVIJA“

.. - . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. .. - .

Reservni fondi E 48,812.707. — Izplačane odškodnine in kapitalije E 109,356.880. —

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z veskoči slovensko-naredno uprave.

Generalni zastopnik v Ljubljani

Vse pridržanje daje: cigar pisarne so v lastnej bančnej hiši

v Gosposki ulici štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnizjih cenah.

Škode cenjuje takoj in najkulantejne.

Uživa najboljši sloves, kadar posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.

**SVETOVNOSLAVNI
FERNET-BRANCA**

tvrdike Fratelli Branca v Milanu

človek in živilino lastne telesni - pripovedjuje

je najupodobnejša želodčna grnčar za svetu!

zdravje v vseh delih — Delite se v vseh delih —

zdravje v vseh delih — Delite se v vseh delih —

Narodna knjigarna

Zbrani spisi Josipa Jurčiča.

Enajst zvezkov.

Cena vsakemu zvezku, brod. K 1-20,
vez. K 2-— s pošto 20 v voč.
Jurčič je najpopulnarnejši vseh slovenskih
romanopiscev in ni ga pisatelja, čigar
delia bi bila tako razširjena in prilju-
ljena kakor Jurčičeva.

Dr. Ivan Tavčar. Povesti.

Pet zvezkov.

Cena vsakemu zvezku, brod. K 2-40,
v platno vez. K 3-—, v polfranc.
vezbi K 4-20.

Znamenite povesti dr. Ivana Tavčarja
spadajo med najlepše in najbolj pri-
ljubne umotvore slovenskega slovstva.

Zbrani spisi Iv. Kersnika.

Večana izdaja v 4 zvezkih.

V platno vezano po 6 K, v fini pol-
francoski vezbi po 7 K.

Kersnik je eden najodličnejših sloven-
skih pisateljev in spadajo njegovi ro-
mani med najlepše v slovenski literaturi.

Zbrani spisi Fr. Levstika.

Pet zvezkov.

Brod. K 21-—, v platno vezani
K 27-—, v polfrancoski vezbi
K 29-—, v najfinnejši K 31-—.

Levstik je kot pesnik, pisatelj in kritik
eden najznamenitejših osebnosti v slo-
venski književnosti.

Prešernov album.

Uredil Anton Aškerc.

Cena K 2-40, s pošto 20 v voč.

Ta album je spominska knjiga na sto-
letnico Prešernovega rojstva in obsega
Prešerna tikoče se spise najodličnejših
slovenskih pisateljev.

Undina.

Spisal André Theuriet,

Cena 50 v, s pošto 20 v voč.

Eden najljubcnejših francoskih pisat-
teljev je v tej knjigi podal dražestno
povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila
med nesmrtna dela.

Majhujši sovražniki.

Spisal Rado Murnik.

Cena 60 v, s pošto 70 v.

Ta produkt o nalezljivih boleznih se-
bere kakor kak vesel roman.

Kirdžali. Podunavska povest.

Spisal Mihaci Čajkovskij.

Cena brod. K 1-20, vez. K 2-20, s
pošto 20 v voč.

Ta povest ima zgodovinsko ozadje; godi-
se v času, ko se je na Balkanu začelo
daniti, in je po svojem dejanju in po
nastopajočih osebah velezanimiva.

Stara devica.

Spisal Oblak.

Cena brod. K 1-20, vez. K 2-20,
s pošto 20 v voč.

Nežen in ljubezni roman iz slovenskega
malomestnega življenja.

Mali vitez.

Zgodovinski roman iz pol-
ske preteklosti.

Spisal Henrik Sienkiewicz.

Trije ilustrirani zvezki.

Cena brod. K 7—, vez. K 9-20,
s pošto 40 v voč.

Sienkiewiczevi romani slove po vsem
svetu; med najbolje spada „Mali vitez.“

V naravi. Izbrani prirodoсловni spisi Franca Erjavca.

Uredil dr. Ovidon Sajovic.

Cena brod. K 1-20, vez. K 2-20,
s pošto 20 v voč.

Od c. kr. deželnega šolskega sveta Kranj-
skega vsem šolskim knjižicam toplo pri-
poročena knjiga.

Vaška kronika.

Spisal Ivan Lah.

Cena brod. K 1-70, vez. K 2-70, s
pošto 20 v voč.

Krasne in zanimive povesti iz dolenjs-
ke preteklosti, iz časa turških vojsk in
kmetskih pustov.

Obsojenci.

Spisal Vladimir Levstik.

Cena brod. K 2-50, vez. K 3-50,
s pošto 20 v voč.

Zanimiva knjiga, ki se odlikuje po ble-
stečem slogu in rezki satiriki.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Šumovsky.

Cena brod. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v voč.

Ta odlični roman podaja zanimivo in
pretresljivo sliko iz narodnega življenja
in priča, kako nemška žena uničevalno
vpliva na slovenskega moža.

Človek.

Spisal Maksim Gorkij.

Cena brod. K 60—, vez. K 1-60, s
pošto 20 v voč.

Ta velečastna apotezo cloveške misli
podaja v poetiški obliki celo filozofijo
energije.

Tartarin iz Taraskona. Humorističen roman.

Spisal Alfonz Daudet.

Cena brod. K 1-20, vez. K 1-20 s
pošto 20 v voč.

Ta roman je pravi biser francoskega hu-
morja in klasična satira na južnofran-
coski narodni značaj.

Rendezvous.

Novela Ivana Turgenjeva.

Cena brod. K —80, vez. K 1-80,
s pošto 20 v voč.

Ta novela slavnega ruskega pisatelja se
pričeva najnežnejšim in najbolj pretre-
sljivim kar jih je spisal.

Rodbina Polaneških.

Roman iz poljske zgodovine.

Spisal Henrik Sienkiewicz.

Trije ilustrirani zvezki.

Cena brod. K 10—, vez. K 15—.
V en zvezek vez. K 13—, s pošto
40 v voč.

Ta krasni zgodovinski roman je vreden
najtoplejšega praporčila.

Vohun.

Roman.

Spisal L. F. Cooper.

Cena K 1-60, s pošto 20 v voč.

Med mnogimi Cooperjevimi romani iz
ameriškega življenja v časih osvobojenja
zavzema „Vohun“ odlično mesto.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.

Cena brod. K 2—, vez. K 4—, s
pošto 40 v voč.

Velezanimiv roman izza časa velikih bojev
med pomorski razbojniki, turškim ce-
sarstrom in beneško republiko.

Trije mušketirji.

Zgodovinski roman
iz francoske preteklosti.

Spisal Aleksander Dumas.

Cena brod. K 5—, vez. K 6-80,
s pošto 40 v voč.

„Trije mušketirji“ so svetovnoslaveni
romani; ni ga morda na svetu, ki bi bil
toliko čitan kakor ta.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.

Cena brod. K 1-60, vez. K 2-60,
s pošto 20 v voč.

To knjigo veselja, kakor je kritika im-
enovala to presrčno povest, so po izgledu
mestnega šolskega nadzornika sprejeli v
šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki
jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Champol: Mož Simone.

Preložil Vladimir Levstik.

Cena brod. K 1-60, vez. K 3—, s
pošto 20 v voč.

Ta roman, ki provzroča pozorno napetost
od kraja do konca, opisuje mojstversko
boje in požrtvovalnost ženske duše.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.

Cena brod. K 1-20, vez. K 2-20,
s pošto 20 v voč.

Zelo zanimiv roman, poln interesantnega
dejanja.

Graf Monte Kristo.

Roman.

Spisal Aleksander Dumas.

Dva zvezka.

Cena brod. K 8—, vez. K 12—.

Ta slavni roman, ki je preložen že na
vse kulturne jezike sveta, spada med
najznamenitejša pripovedna dela mi-
nolega stoljetja.

Slovensko-nemška meja na Koroškem.

Spisal Ante Beg.

Cena brod. K 1-40, vez. K 2-40,
s pošto 20 v voč.

Najvažnejše delo za spoznanje narod-
nostnih razmer na Koroškem.

Undina.

Spisal André Theuriet,

Cena 50 v, s pošto 20 v voč.

Eden najljubcnejših francoskih pisat-
teljev je v tej knjigi podal dražestno
povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila
med nesmrtna dela.

Zadnji rođovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.

Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Velezanimiv zgodovinski roman iz časa
rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Fran Milčinski: Igračke.

Črtice in podlistki.

Cena brod. K 2—, vez. K 2—, s
pošto 20 v voč.

Časih ljubezni, časih zbadljivi humor
Franca Milčinskega odseva iz te njegove
zbirke v vsi svoji svestnosti.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.

Preložil Vladimir Levstik.

Cena brod. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v voč.

V tem „odloniku najdenega rokopisa“
so popisane strahote vojne in iz nje
po rajočje se pijanosti hrvi in blaznosti.

Premaganci.

Spisal Fr. Remec.

Cena brod. K —80, vez. K 1-80,
s pošto 20 v voč.

Interesantna povest iz ljubljanskega

življenja.

Ta malo umotvor podaja veleinteresantno
sliko iz sodobnega ruskega življenja.

Obrtni red.

Cena K 1—, s pošto K 1-20.

Za vsakega obrtnika, naj je delodajalec
ali delojemalec je ta priročna izdaja
obrtnega reda velike koristi.

Nemški svetnički svetnici.

V poslednjem času so nemški litiči, ki so napisali o nemški zgodovinski svetnici, o kraljici Lujizi, soprigi pruskega kralja Friderika Viljema III., ki je dne 19. julija 1810. umrla. Pripovedujejo svetniško legendo iz tistih časov, ko je Napoleon pri Jeni in Auerstädtu uničil staro in gnilo prusko državo in je moral kraljevska rodbina bežati iz glavnega mesta v Memel. Če so patriotični pruski zgodovinarji napravili iz te kraljice nacionalno nemško svetnico, tedaj so to storili iz dinastičnih razlogov. To čudodelno svetnico so iznasišli, da vsaj nekoliko zakrijejo najsramotnejšo dobo pruske monarhije. Druge osebe niso imeli. Vsí slavni može te dobe so končali v obupnem boju z hohenzollersko junkersko državo, kajti ravnotako so jih peganjali in sovražili kakor revolucionarje. Toda navzlic vsem pritiskom in vsemu trudu so vendar začeli zgodovinarji priznavati, da ta ponosna nemška junakinja na pruskm prestolu, ta reprezentantinja vseh nравnih moči ni bila sposobna, da jo slave kot narodno svetnico. Celo Bailleu more le s tem rešiti svetniško čast te pruske kraljice, da opisuje njenega moža kot popolnoma poqvarenega, omejenega človeka.

Ko je v Memelu stopila pred Napoleona ter govorila, kar ji je napisal Hardenberg, se mu je predstavila kot popolnoma nepolična zena in mati. Vplivali je hotela na njega edinole s svojim ženskim čarom. Toda Lujiza ni delala s svojo osebo politike, temveč njo je tudi moška lepoto tako začarala, da so lahko z njo delali politiko. Tako je razvnel mladi Louis Ferdinand v predzgodovini vojske l. 1806 v njej strast do vojne, se v večji meri pa ruski car Aleksander. Napoleon je povedal resnico, ko je reklo, da je ravno preveliko navdušenje Lujize za ruskega carja povzročilo to vojno. Car je tako zelo vplival na Lujizo, da se dandas nekateri pruski zgodovinarji pečajo z vprašanjem, ali ni to navdušenje za ruskega carja posegal že nekoliko v njen zakonsko življenje; na njen politiko je prav gotovo vplivalo.

Njen pravi značaj se kaže v konfliktih, katere je imela s slavnim državnim ministrom in reformatorjem pruske države, s Steinom. Kraljica je dobro poznała Steinove zmožnosti, vendar se pa ni za njega začula, ko ga je začetkom leta 1806. Friderik Viljem III. napoldil. Šele ko so obvezani Rusi, na katere so stavljali vse upanje, zapustili prusko kraljevsko rodbino in ko je celo Napoleon nasvetoval kralju Steinu za ministra, je kraljica Lujiza prosila Steina v imenu kralja, domovine, svojih otrok ter v svojem imenu, naj se vrne. Toda ko je začel Stein voditi politiko v interesu države in ne v interesu kraljevske rodbine, je bila Lujiza razčkaljena, kajti ona je smatrala deželo in ljudstvo le za stafažo in denarni vir za kraljevi blesk in dvorne potrebe. Lujiza je poznala in odobravala le tiste finančne reforme, ki so omogočevale doseganje luksusa na kraljevem dvoru. Stein je pa hotel državo finančno okrepliti. Tako pa Lujiza ni razumela Steinove naloge. In zaradi tega je Lujiza zapustila ter izdala Steina ter se pričuvala zaroti dvornih intrigantov, katerim se je posrečilo Steina v drugič vreči.

Nemško časopisje pa tudi povečava veliko skromnost kraljice Lujize. To skromnost bomo najboljše ilustrirali, če navedemo par števil. Friderik Viljem III. je dobival mesечно 28.104 tolarjev, kraljica Lujiza pa 1000 tolarjev, otroci pa 1649! Teh dohodkov si tudi Stein ni upal zmanjšati. Razventega se je pa izdal s ogromne svote za kuhičino in druge potrebe. In zastonj so bile vse prošnje Steinove, naj se vpelje v tem eziro boljše gospodarstvo, ker bi sicer prišla država na beraško palico. Svetoval je, naj se zastavlja kraljeve dragocenosti, končno naj se prodajo kraljeve domene. Toda vse zaston!

Najznačilnejši za to prusko narodno svetnico so pa dogodki l. 1808. Ruski car je namreč povabil jeseni l. 1808 kraljevsko dvojico v Petrograd. Stein je temu ugovarjal in sicer prvič zaradi stroškov, drugič iz političnih ozirov. Lujiza je pa hotela na vsak način iti. In tako je prišlo do razpora. V tem boju za rodbinske interese ni poznala ta zastopnica nemške in vladarske ženske časti prav nobene sramote. Zaradi tega se je usilila tudi Napoleonu in tako je prišlo do onega smešnega sestanka z Napoleonom, katero označuje legenda kot zadnjo postajo njenega trpljenja za domovino. Ločila se je od Napoleona v zavesti, da ga je ukritila. Ko je pa videla, da se je znotrolila v svojih upih, je ravnotako zopet zabavljala čez njega kakor prej. Ko so se pa v kraljevem gospodarstvu pojavile prevelike potrebe in je pričakovano tozadevnih sredstev, se je

hodila petjeti v Paris ter pridobiti zapet Napoleonova. Napisala mu je pismo, v katerem ga prosi podporo in sicer v tonu, ki je popolnoma noveden kraljice. Sveda Napoleonu niti odgovoril ni!

Taka je bila ta nemška narodna svetnica, katero vse nemško časopisje slavi kot vzor - kraljico in vzor - ženo. Če smatralo Nemci tako ženo, kateri je lukus več nego domovina, ki povzroča zaradi lepih oči svojega častitele drž. afere, kot nar. svetnico, tedaj jim jo mi prav iz sreca privoščimo. Iz tega pa tudi lahko razvidimo, na kakšnem nivoju se nahaja nemška znamost, ki na ta način pada in kvarji zgodovinsko resnico in slepi ljudstvo.

Čudoviti amulet.

V času, ko je vojska Derviš paše leta 1877. oblegala znamenito mesto Batum, se je v njegovem taboru pojavit muzeulmanski fanatičen menih, ki je z ognjevitimi govorji navduševal vojnike k vztrajnosti in hrabrosti v boju. O tem pojavu je došla vest tudi do glavno poveljujočega generala, ki je bil s tem podizgajočimi propovedmi zelo zadovoljen. A kmalu na to dobi paša še drugo javljanje. Povedalo mu se je, da prodaja oni propovednik vojakom neke čudne stvari, ki imajo baje neko skrivnost in čudezno moč, da obvarujejo človeka v boju vsake nevarnosti! Razume se, da so lahkoverni vojaki plačevali za te čudotvorne predmete težke novice. Derviš-paša je o tem nekoliko pomislil ter ukazal, da se oni vneti govorik (menih) javi pri njem.

— Poslušaj, dragi moj — mu reče:

— Po volji in milosti Allahovi in sposredovanjem proroka nisem bil dosedaj še v nobeni bitki ranjen in sem ostal vedno zdrav. Sedaj pa se je javila nekaka slutnja, da bodem v bodočem boju smrtno ranjen. Pravili so mi, da imaš na prodaj neke čudotvorne stvari, »amulete«, ki tako čudno učinkujejo, da so vsi vojaki, ki so kupili tvoje amulete, baje ostali zdravi in neranjeni v bojih — da jih kroglija sploh ne zadene! Ako imaš v resnici take reči, prodaj tudi meni. Biti hočem čisto miren, da me sovražnikova kroglica ne bode zadela.

Menih je z govorniško umetnostjo izjavil, da ima v resnici tak čudotvorni amulet, ki obvaruje njegevega nositelja vsake nevarnosti. Pogodila sta se in general je kupil od meniga amulet za 2000 pijastrov, koje mu je takoj pri priči izpičal. Dobivši to dragoceno stvar reče mu paša:

— No sedaj mi pa pokaži, kako se mora nositi tak amulet. Kajti oprosti, ko bi ga jaz pravilno ne nosil, potem mi ne bode morebiti nič koristil!

— O nič se bat, — odvrne goljuf, hoteč kakor hitro možno oditi z dobljenimi novice. — Amulet vedno dobro vpliva, samo lastnik ga ne sme nikdar odložiti! Poglej tole vrvico, samo treba ga je takole obesiti na vrat in nikdar ga ne sneti z vratu, pokaže menih na svojem lastnem životu.

— Prav, dobro, razumem, — reče paša.

— Sedaj pa dragi moj, oddalji se na 5 korakov in stoj mirno! Hočem poskusiti, da-lì amulet resnično dejstvuje.

Paša vzame v roko svoj izborni samokres in nadaljuje:

— Hočem sedaj pomeriti in ustreliti na-te, in ako te kroglija ne zadene — so nove tvoji; ako pa te kroglija usmrti — no potem se nikar ne jezi name!

Sarlatan se je tresel, kakor šiba na vodi, je padel na kolena in prosil generala, da naj nikar ne strelya.

— Ali prosim te, saj imaš amulet na vratu, česa se ti je treba bat? vpraša mirno paša.

Menih pa sname amulet z vratu ga porine v stran in poprosi generala milosti!

Poslušaj dakle, negodjaj — mu je reklo general: — le pomicli, koliko ubogih vojakov si ti oskodoval s svojo goljufijo! Pripravljen sem te pomilostiti pod tem-le pogojem: »Tako povrni novice vsem onim, ki so kupili ta goljufivi predmet od tebe, in ko si vsem povrnil novice, glej da se odstraniš kar najbrže — iz tabra!«

Min na turbine

s 5 pari holenderjev in žago, najnoviji sistem, z neizcrpano močno vodo silo, ki se lahko porabi tudi za druge industrijske namene, posebno solidno zgrajen l. 1906, z dobro rentabiliteto, na prometnem kraju Hrvatske, (na kranjski meji), se radi drugega podjetja preko jekovitosti.

Canjeva vpravljana pod ... na upravn. »Slov. Narodac.«

A. KURST

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuvval

izdelka za doma, gospode in otroka je vedno na taboru. Vsekratno narotila se izvajajoča točna in po nizki ceni. Vse more se skrivanje in zaznamovanje. — Pri zmanjši narotilih na se blagovni vzorce poslati. 40

Fr. P. Zajec

optika, urar in trgovec z zlato in srebrino.

Stari trg 28.
Popravila se izvajajoče točne in cene.

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slovenska ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogu najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprečno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarški obrti spadajoče potrebštine

kakor tudi že obrabljene vozove

in konjske oprave.

od SODI iz belega krasovtega lesa, trpežni, močni.

od SODI iz vinskega lesa, trpežni, močni.

Štedilna ognjišča „Triumph“

za gospodinjstva, ekonomije itd. v vsekripi izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in najprečnejši izdelek. Načrta prihramitev goriva. Specjalnosti: štedilna ognjišča za hotel, poslovne, restavracije, kavarno itd. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog 2040 franko proti dopoljni znamki.

Javnica za štedilna ognjišča Triumph
S. Goldschmidt & sin, Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova
Poljanški nasip št. 8.
Reičeva hiša.

Velika zaloge

Štedilnih ognjišč.

Izvršno in solidno delo.
Ceno zmoreno. Popravila se
so točno izvršujejo.

POTNIK

v stroki esenc, spirituoz, čaja in namiznega olja

se išče

za staro v prometu dobro vpeljano dunajsko tvrdko prve vrste. Prosilec naj bo mlajša moč, naj zna na vsak način tudi popolnoma slovenski jezik in mora dokazati, da je na Spodnjem Štajerskem in Kranjskem vpeljan.

Podrobne ponudbe, če mogoče s sliko in zahtevo plačila, pod: "Tchätig W. O. 8772" na anonimno ekspedicijo Rudolf Messer, Dunaj I., Sellerstatte 2

Ceno posteljno perje

priporoča

Anton Polednak, Gradec, Mariahilferstrasse 11, K.

Ustanovljeno 1827.

	po najnižjih cenah.
Sivo perje (pol kg)	od K —70
Belo perje (pol kg)	—120
Belo perje (pol kg)	—2—
Sivi napol (pol kg)	—200
Sivi pak (pol kg)	—3—
Beli napol (pol kg)	—4—
Beli pak (pol kg)	—6—
Zlino (pol kg)	—90

Nodroci iz afrike	od K 12—
Nodroci iz afrike, trodelni	—18—
Zimasti nodroci	—32—
Zimasti nodroci, trodelni	—40—
Rjane brez žive	—2—
Preoblike za odje	—4—
Preoblike za voglavike	—2—
Preoblike za pernice	—4—

Ceniki za posteljno perje, posteljno blago, perilo in žimo gratis in franko.

1076

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavem od 1. maja 1910.

Prihod v Ljubljane (južne železnice).

7-03 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-03 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

9-12 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovac, Dunaj j. k., Linc, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovega, Celovca.

11-40 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

11-32 popoldne: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.

3-30 popoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

6-15 zvečer: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorff, Vleissingen, Trbiž.

7-40 zvečer: Osebni vlak v smeri: Grosuplje St. Janž, Rudolfov, Kočevje.

10-10 ponoči: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

Odvod iz Ljubljane (državni kolodvor).

7-28 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

2-05 popoldne: Mešanec v Kamnik.

7-35 zvečer: Mešanec v Kamnik.

11-10 ponoči: Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.

Časi prihoda v odhodu so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Knjige s slikami za otroke:

Deca romo okrog doma, broš. K —24

Naše domače živali, broš. —40

Nočna barka broš. —150

Kaj pripoveduje čarovnica, broš. —120

Podobe iz živalstva, broš. —240

(Leporello) —150

Pavluša in nuša —160

Palčki Poljanci —360

Radost malih, broš. —40

Snegulčica, broš. —120

na lepenki —240

Trnjeva rožica —60

Vesela mladina, broš. —80

Vesela držbica —70

Zlata radost —40

(Leporello) —150

Živali naše prijateljice, broš. —70

Modri Janko —240

Knjige za slikanje:

Tuckov, Zaklad za otroke K —1—

Otroški vrtec —1—

Za kratek čas —1—

Mlađi umetniki —1—

Mlađinski spisi:

Amicis: Srce, 4 zvezki à 40 h K 1-60

Andersen: Pravilice za mlađino, vez. —1—

Brinar: Medvedji lov. Čukova goština, kart. —80

Campe: Odkritje Amerike —2—

Cegnar Janez: Babica. Povest —1-20

Cigler Janez: Srca v nesreči —76

Freudenfeld Jos: Venček pravljic in pripovedek —40

Gangi Eng. Pisanice —50

—> Zbirani spisi za mlađino —1—

Hubad Fran: Pripovedke za mlađino I. in II. zv. à 40 h —30,

Zupančič Oton: Pisanice. Pesmi za mlađino —80

Prva kranjska tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšerjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBIKE

Priprava svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno namerno pianino, klavirje in harmonium tudi omogočimo

za gotov denar, na delni odplački ali napomoko.

Poprave in ugotavljanje se i. vrinjuje telo in ustvarja napomoko.

Poprave omogočimo za mlađino brez

Po svetu.

Dvajseto stoletje in čudež v New Yorku. »Glas Naroda« piše: V New Yorku, oziroma v najgrevnejšem mestu na svetu, katero ima največ zabavišč v Ameriki in poleg tega tudi najrazličnejše zbirke belih, polbelih, rjavih in popolnoma črnih krasotic, je končno nastopila tudi doba takozvanih »čudežev« — in ne bodo dolgo, ko bodo vsi newyorški poahljenci popolnoma ozdravljeni, tako, da ne bodo trebali pomoći Collinsovega instituta in Trinerjevega gorenega vina, aka — ??? Ako bodo namreč imeli pravo zaupanje in naravno tudi pravo vero v sveto Ano, oziroma v komadič kosti, katerega so razstavili v cerkvi Ivana Krstitevja na iztočni 76. ulici blizu 3. ceste. Pred dnevi se je namreč pričela perijoda čudežev svete Ane in v tej dobi bode navedena svetnica ozdravila vse poahljenice, ki bodo tako pametni, da bodo do godu sv. Ane prijedali imenovano kost in pri tem prav pridno molili ter obilo darovali za dobro majengo». Kdor bo namreč več plačal, ta bo preje ozdravljen. Kdor pa temu ne verjame, naj se enostavno potrdi v imenovano cerkev, in tam bode videl na lastne oči kost svete Ane, ki je shranjena v majhnji škatljici, dočim vise krog škatljice same berglje, katere so tamkaj ostavili oni ljudje, ki zamorejo sedaj hoditi že brez njih. — Nekateri izvedeni sicer trdijo, da je ona kost naveden ostanek produktov mesarskega trusta iz Chieaga, Ill., dočim trdijo zopet drugi, da prihajajo berglje od raznih lekarnarjev iztočne strani našega mesta, — toda to nič ne de: kost ima vendarle svojo moč, pa naj že brihaja od sv. Ane ali od chicagskega mesarskega trusta. V sedanjem našrednjem dobi in v dvajsetem stoletju si človek, ki živi v velikem mestu, skoraj ne verjet, da je še mogoče, da imamo med nami toliko na duhu slabi ljudi, ki verjamejo takim čudežem, toda dejstvo je, da je cerkev sedaj vsak dan polna ljudi, kateri so več ali manj bolni in ki verjamejo tudi takemu zdravljenju. Relikvija je baje mala koščica iz desne roke svete Ane, ki je bila Marijina mati. Koščica je zavita v svili in hranjena jo na oltarju v mali srebrni škatljici. Pri tej koščici je vedno nek duhoven stražnik, kateri vzame na zahtevo sveto kost iz škatljice, kadar to želi kak bolnik. Potem se duhoven pritakne z koščico bolnika in pri tem nekaj po latinski mrmra, kar se čuje nekako »o sancta simplicitas!« Končno naroči bolniku ali bolnici, naj do 26. julija prav marljivo moli u na pri tem ne pozabi — odražati nekoliko denarja za »dobro majeno«. Imenovana kost pa ne pomaga le katoličanom, temveč tudi protestantom in čifutom, kajti kdor prinese denar je dobodošel. — Vse ostale cerkev na iztočni strani mesta so naravno vsled tega prazne in nekateri franciškani so vsled tega prisiljeni priprijeti pikni svojih rojakov, da saj na ta način pride kaj denarja, kajti vsi nimajo čudodelnih kosti na razpolago. Imenovana kost so prinesli v New York leta 1892, in je iz Canade. Poleg materialnega dobička, katerega prinaša imenovana koščica, imajo duhovnik tudi materialen uspeh vsled nje, kajti na ta način se pri nekaterih ljudeh vera nekoliko pokrepi, kar je v sedanjem času, ko je število vernikov vedno manjše, zelo potrebno. V ostalem je pa v raznih cerkvah na svetu na tisoči kosti sv. Ane, na kar se pa nihče ne ozira, kajti glavna stvar je, da koščica pomaga in da prinaša dobiček. In dobički, katere so dobili z pomočjo imenovane koščice, so uprav velikanski, kajti nasproti sedanje cerkev so pričeli graditi novo, ki bodo veljala 200.000 dol. Ves ta denar je prisel baje edino le s pomočjo te kosti skupaj. — S pomočjo vere se zamore v Ameriki, oziroma v deželi vseh mogočnosti, napraviti še velikanske kupuje, kajti polje za izkoriscanje ljudstva je pri nas še veliko, očemur se bode še marsikdo med nami lahko prepričal. Tako smo imeli v Ameriki nekega »sv. Elija«, ki je na podlagi vere napravil milijone dobičkov. Med Slovencem sicer ni poslovval, toda pripeti se še lahko, da dobimo tudi kakega modernega svetnika, ki se bode ravno tako, kakor znamen »sv. Elija« vozil v posebnih vlažkih, kajti, kakor rečeno: polje je tudi med Slovenci še zelo veliko... .

Nova vera. Tekom par dni bodo v Washingtonu inkorporirali novoustanovljeno vero ali cerkev, ki se bodo imenovala »Cerkev sreč«. Z novo vero se ameriško časopisje bave na dolgo in široko in med drugim piše nek časopis: »Stari pekel, s svojim velikim in vročim ognjem, pleščimi vragi, ki imajo repe in kopita, z katakombam, napravljenimi iz kosti pogubljenih ljudi, zveplenim dimom in sličnimi prijetnostmi, spada v preteklost, kajti vse to se je ustavilo v domišljiji krščanskih in drugih duhovnov, kateri so na ta način praznoverno ljudstvo prisili, da

so jimi verjeli in nobili denar — samo, da jih po smrti ni bilo treba iti v pekel. Nova vera pa pekla ne prizna, kajti vsakdo je za svoje zločine itak že na tem svetu kaznovan in sicer potom oblasti, ali pa — ako se jih izogne — potom svoje lastne vrsti. Vsled tega nova vera ne bodo ničesar vedela o peklu in bodo zabaivala svoje vernike z godbo, petjem, plesom in vednim veseljem. Novo vero si je izmisli Rev. Theo. Valiant in sicer že pred dvema letoma, ko se je prepričal, da sedanje vere ne prinašajo več toliko dobička, kakor so ga prinašale tedaj, ko je bilo ljudstvo še bolj neumno in ko je rado vse verjelo, kar se mu je povedalo o »onem svetu«. Od onega časa je imenovan duhovnik deloval med svojimi tovariši, ki so bili istega prepranja, na tem, da se čim preje ustanovi nova vera. To se je zgodilo sedaj in kakor se naznana, bodo novi verniki zgradili v Washingtonu svojo prvo cerkev. Za novo vero se zelo zanimajo nekateri bogatini, ki so radi vedno veseli in ker bode imela vera takoj početkoma obilo denarja na razpolago, ni nitj malo dvomiti, da bodo dobila na razpolago mnogo vernikov. Prvo cerkev bodo zgradili v najlegantnejšem delu mesta. Novoversko gibanje zelo podpirajo tudi člani tukajšnje Personal Liberty League. V cerkvi bode pri službi božji svirala godba vedno najveseljše komade, dočim bode moral vsak vernik povedati kaj smešnega, tako, da bode veselje popolno. Vsega, kar je dolgočasno, kakor na primer službe božje v ostalih krščanskih verah, se bodo v novi cerkvi skrbno izognali.

* Kriza v Ameriki zopet na vidišku. V novejšem času se vedno bolj pogostoma zatrjuje, da se bližajo zopet slabši časi v obširni severoameriški republike. Medtem, ko se je preje tako zatrjevalo le na borzah in pri podjetjih raznih obrti, ki so moral delo izdatno omejiti, pričele so se sedaj kot posledica slabih časov na obrtnem polju pritoževati tudi vse veče železniške družbe. Ako namreč obrt nazaduje, tako, da mora samo v državah Nove Anglije in na jugu počivati na stotoiso delavev, in tako poleg tega tudi na tisoče premogarjev štrajka, potem je samoumenno, da postaja tudi železniški promet dan za dnevom manjši, kar zopet vpliva na ljudi, ki so zaposleni pri železnicah in poleg tega tudi na trgovce. Ako ljudje ničesar ne zaslужijo, tudi ne morejo mnogo kupovati. Tako naznana vodstvo Pennsylvanija železnice, da je imelo v novejšem času velike izgube pri prometu, ki je tako nazadoval, da mora samo na progah te družbe počivati nad 25.000 tovornih vagonov in 250 lokomotiv, za katere ni kaj dela. Enako se glase pritožbe drugih železnic. Boston & Maine Railroad naznana, da od zadnje krize naprej promet na njenih progah še nikdar ni tako nazadoval, kakor tekmo zadnjih dveh tednov. Chesapeake & Ohio Railroad naznana, da promet trajno in redno nazaduje in da je to opažati že tekom zadnjih tridesetih dni. Tak položaj pa ni lasten le program te družbe — tako javlja namreč ravnateljstvo, — kajti promet povsodi nazaduje in brezposelnost vedno bolj narašča, da-siravno le počasi in ne tako hitro, kakor povodom zadnje krize. Santa Fé železnica ima sedaj 12.471 tovornih vagonov, kateri morajo vsled nazadovanja prometa stati brezposelnno na stranskih progah. Imenovana železnica ima 60.000 tovornih vagonov, tako, da je število 12.000 brezposelnih vagonov zelo veliko. Pri isti železnici počiva tudi 95 lokomotiv. — Zelo je nazadoval tudi promet na progah Atchisonovega železniškega sistema, ki je tudi v kontroli Santa Fé. Vodstvo naznana, da dosegaš se ni zamoglo dogmati, kaj je pravzaprav vzrok slabim časom. Promet bode nekoliko napredoval, ko bodo farmerji pričeli razpošljati svoj letosni pridelek, toda to ne bo trajalo dolgo, in ako se potem polozaj na obrtnem polju ne poboljša, bo promet še izdatno manjši, kakor sedaj. Bati se je po vsi pravici, da zopet ne izbruhne splošna kriza in sicer še mnogo strašnejša v svojih posledicah, nego je bila pred nekaj leti.

Boratin
je nedosežnega učinka kot sredstvo
za pranje in beljenje,
viškem perila je pa popolnoma
nedokidljiv. — Dobiva se po vseh
boljših trgovinah in pa v tvertnicah
3. 1857 mila v Celovcu.

Perje
za postelje in puh
priprava po najnajih cenah
F. HITI
Pred Škofijo Štov. 20.
Znamenja zaveti se tečno izvršujejo.

Majholski čevljii sedanjosti

so z znamko

Cene brez konkurence!

J. Keber!
(pri zlatom čevlju)
Ljubljana, Stari trg 9.

Ustanovljeno 1845. Ustanovljeno 1845.

Edini zavod
v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke
in zastorjev, barvarija
in likanje sukna na par.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Važno! za Važno!

gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša posrežba
za drogove, kemikalije, zelišča, evo-
tiva, korenine itd. tudi po Kneževu,
ustne vode in zobni prajek, ribje
olje, redilne in posipalne moke na
stroke, dišave, mliza in sploh vse
tonične predmete, fotografische
aparate in potrebitno kirurgična
obvezila vseke vrste, arodista za
desinfekcijo, vesek in pasti za dne
itd. — Velika zalog za najcenejšega
ruma in konjaka. — Zalog svežih
mineralnih vod in soli za kopel.
Oblastv. konc. oddaja stuprov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: granku sol
dvoujnja sol, soliter, ocejan, holmet,
krmlivo apno itd. — Vnjanje naročila
se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

ANTON KANC

Ljubljana, Židovska ulica št. 1.
Naročilo po najnajih osni razna zelišča
(troje, cvetje, korenine, semena, skorje itd.)

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenino, porcela-
na, svetlik, zreal,
štip, kozarcev, vrčekov

L. t. d.

Gestilniška in kavarnar-
ska namizna posoda
po najnajih cenah.

zaloge in svojini!
Priprava se koncentrična
prva in edina češko-
slovanska tvrdka za :

uglaševanje klavirjev

Prodaja novih in preigranih klavirjev edino le
na najzadnje kakovosti po nizkih in
brezkonkurenčnih cenah. Vsa v to stroku spa-
doča popravila izvršuje precizno točno in le
po najnajih cenah. — Svetuje in posreže
tudi pri zasebnem kupovanju in prodajanju
preigranih klavirjev. — »Glasbeni Mistec«
uglašuje edino le imenovana tvrdka 179

G. F. Jurásek,
prvi kranj-slov. uglaševalac klavirjev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 62a, I. nadstr.

Vsi, ki se čutijo bolne,
zlasti taki, ki jih
muči trdrovato telesno zagajenje,
neprijetje, manjkanje, po-
manjkanje, rabičo in najboljšim
uspehom razkraja-
joči čaj, preje
Gastlov čaj
»znamenki Obelisk«
Ta je najboljši
in najbolj zdra-

vilnih rastlinskih
snovi pripravljen
čaj, je že 50 let
neuprijetju domač
pomoček ki po-
špešuje prebavo,
jači želodec, čisti
kri, razkraja slez
in se zlasti dobro
obnaša tudi pri
odebelelosti.
V zavirkah po

60 vinjarjev in 1 krona.
Dobiva se v lekarni preje Birnbacher, »Pri
Obelisku«, Viktor Hauser v Celovcu, Knežji
trg. Manj nego 4 male ali 2 velike zavirke
se ne razpošilja. 1102

V Ameriko in Kanado

priprava, cena in zanesljiva vožnja
Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trst:

Pannonia, 9. avgusta 1910.
Ultuna, 23. avgusta 1910.
Carpathia 13. septembra 1910.

iz Liverpoola: 1515

Največji in najlepši parniki sveta.
Lusitania 27. avgusta, 3. septembra, 8. okto-
bra, 5. novembra in 17. decembra 1910.
Mauretania 20. avgusta, 10. septembra,
1. oktobra, 29. oktobra, 19. novembra
in 10. decembra 1910.

Pojasnila in vozne karte pri

Andr. Odiasek

v Ljubljani, Slovenske ulice št. 25,
poleg cerkve Srca Jezusovega.

Vozna cena Trst-New York III. razred K 180
za odraslo osebo z davkom vred v 100 K
za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Seydlin

Najbolje za zobe

Svoji k svojim! — Naročna tvrdka!

Milko Krapes

urar in trgovec

Slovenija, Jurčičev trg Štev. 3.

Ustanovljeno leta 1852.

Cenj. občinstvu priporočam svojo

boljši in najnajih cenah.

zelenov, prstanov in vročilke.

Osebni sedaj ob priliki bodiča in
Novega leta, namenil sem se prodajati
druge blage po nizkih in nizkih cenah.

Popravila točne in čiste!

Za vsega pravno ali nepravno
čisto in dobro vredno.

Osobni sedaj ob priliki bodiča in

Novega leta, namenil sem se prodajati
druge blage po nizkih in nizkih cenah.

Cene zmorec.

1949

Pripravila se
Marinka Blagovska, zdravila.

Stanovanje v vili

na zelo dobrem in zdravem zraku, z
3 sobami in pritiklinami, pripravno za
očenjene penzioniste

Lep svetel lokal

na dobrem prostoru, z majhno najemino se takoje odda.

Vpraša se v trgovini z poslovnimi avtomati in grafično A. Rasberger, Ljubljana, Sedma ulica št. 1. 3626

Salvator francosko : žganje :

je dandanes najboljše boli otešjuče zdravilo. Pravo samo z **Salvator**, zavarovano znanko. Zaloga po vseh lekarnah, parfumerijah, in drogerijah ali pa pri izdelovalcu S. Mittelbach, lekarna "Salvator", na drogeriji, Zagreb, Jelačičev trg 2. 1787

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni avtomatične, posebno za gostilnčarje pripravne priporoča

Ivo Bajzelj
Ljubljana
Marije Terezije cesta 11
(Kolizej).

Ravnokar so došle najnovje slovenske plošče
à K 3:50. — 1000 igel K 2.— 2514

Za 4 tedne na ogled in

na poizkušnjo
postojam svoja vozna kolesa
znamka „BOHEMA“.

Sestavni deli in popravila nujene. — Ugodni plačilni pogoji.

F. DUŠEK, tvornica voznih koles, Gospočno, št. 80 na stat. dr. na Češkem. Ilustr. cenovniki gratis.

Zahtevajte, da Vam Vaš dobavitelj da **OLLA** in ne dajte si manjvretnih posnetkov za isti denar kot **OLLA** hvaliti za "ravno tako dobro blago".

Ilustrovani, poučen in originalen cenovnik z navedbo prodajališč zastonj od **tvornice za gumi OLLA na Dunaju II. 300, Praterstr. 57.** 1000

Pogum in krepot

moč in vztrajnost ima zdravi človek, toda vsa ta svojstva so tujke za bolnega; in vendar jih doseže, če jih le išče pravim potom. Mnogo bolnih se ne ve, da imamo v galvanski trajni električni sredstvo, s katerim se bomo uspešno proti splošni živčni oslabljosti, revmatizmu, glavobolju, pomazjanju spanja, potresti, omrtvenju podobnemu stanju, nevralgijam, nervoznemu motenju prebave, malekravosti, slabostim vsoh vrst, najprizadnejšim ženskim boleznjim itd. Opisali smo način svojega zdravljenja v interesantni brošuri in pošljemo vsakemu, ki se obrne do nas.

gratis in franko
brez vsake obveznosti
to knjige. Še nikdar se ni nudila v Avstriji tako dragocena knjiga občinstvu popolnoma zastonj.

Elektro-terapetička ordinacija
Dunaj, I, Schwangasse 1.

2645	6/VIII 1910.
Kupce za brezplačno knjige.	
Na Elektro-terapetičko ordinacijo na Dunaju, I, Schwangasse 1, Mezzanin Abt. 3/2.	
Prosim podignite mi knjigo:	
„Respoove o moderni elektro-terapiji“	
gratis in franko.	
Ime: _____	
Naslov: _____	

C. in kr. intendanca 3. voja.

č. 6250 1. 1910.

Aviso

zadari zakupne oddaje sena, slame, drva in premoga za v postajah

Trst	vojaškem preskrbovališču v	Trstu
Koper	okrajnem glavarstvu v	Sežani
Bazovica	občinskem uradu v	Tolminu
Sežana	vojaškem preskrbovališču v	Kanalu
Tolmin	okrajnem glavarstvu v	Mariboru
Kanal	vojaškem preskrbovališču v	Ptuju
Maribor	občinskem uradu v	Gorici
Strass	vojaškem filialnem preskrbovališču v	Korminu
Ptuji	občinskem uradu v	Celju
Gorica	vojaškem preskrbovališču v	Slov. Bistrici
Kormin	okrajnem glavarstvu v	Trbižu
Celje	vojaškem preskrbovališču v	Bovcu
Slov. Bistrica	občinskem uradu v	Radgoni
Trbiž	okrajnem glavarstvu v	Celovcu
Malborjet	vojaškem preskrbovališču v	Št. Vidu na Glini
Rabl	okrajnem glavarstvu v	Brucku na Muri
Bovec	vojaškem preskrbovališču v	Judenburgu
Radgona	okrajnem glavarstvu v	Ljubljani
Celovec	vojaškem preskrbovališču v	Gradišču
Št. Vid na Glini	občinskem uradu v	Tržiču
Volšperk	vojaškem filialnem preskrbovališču v	Beljaku
Bruck na Muri	občinskem uradu v	Kočah
St. Marein	okrajnem glavarstvu v	Poreču
Judenburg	občinskem uradu v	Rovinju
Ljubljana	vojaškem preskrbovališču v	Gradcu
Gradišče		
Tržič		
Beljak (Jezero)		
Koče		
Poreč		
Rovinj		
Gradec		

nastanjeno vojaštvo za zagotovljeno dobo od 1. oktobra 1910 do 1. oktobra 1911.
Ponudbene obravnavate se bodo vrstile pri

16.	a v g u s t a
17.	d e c
19.	s e p t e m b r a
20.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
29.	
30.	
31.	
1.	
2.	
3.	
5.	
6.	
7.	
9.	
10.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	

Za to obravnavo veljavne pogoje obsegajo pri gori navedenih obravnavalnih mestih razgrnjeni razglasni in zvezki pogojev, kateri zadnji se dobivajo zastonj pri vojaških preskrbovalnih skladiščih.

V Gradcu, julija 1910.

C. in kr. intendanca 3. voja.

Vinske sode

nove iz klane in žagane domače in slavonske hrastovine, izparjene in ovijnene, porabne takoj za vsako vino, prodaja zadruga

Agro-Merkur v Ljubljani.

Kupujte pri narodni tvrdki domači izdelek!

UMETNA GNOJILA

kakor žlindro, kalijevo sol, kajnit, rudniški superfosfat naročite za polmadansko gnojitev takoj pri zadruzi

Agro-Merkur v Ljubljani.

MOKO

otroke in druge mlinske izdelke izvrstne kakovosti dobavlja zadruga

Agro-Merkur v Ljubljani.

VINO

kakor ljutomersko, haloško, bizeško, dolensko, metliško, višavsko, gorisko, istrijansko, zanesljivo pristno, izborna kapljica dobavlja od 56 litrov naprej zadruga

Agro-Merkur v Ljubljani.

Kose:

iz najboljšega avstrijskega jekla, enotne oblike, ki ustreza različnim željam posameznih pokrajin, kaljene in klepane, ponuja zadruga „Agro-Merkur“

po najnižjih cenah. Vsaka kosa ima vtišnjeno ime »Agro Merkur«.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolžniška gibanica 5.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Pedržnikov v Spiljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Razredni fond 420.000 kron.

Sprejemna vloga za kojnik in za tečajni račun ter je
dostrežuje od dan vloga po čisti

4 1 0
2 0

Xupje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst
je na dnevnom kurzu.

Hiša v Trbovljah

nova, enosadstropna, pripravna za vsako obrt, tukokrajne ceste, okoli hiše lep vrt, zasajen z mladim sadnim drevojem, se prodaja pod ugodnimi pogoji.

Več pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

2548

Preči cestnina in kreščenina rovinatna v denih in milincih, prednina, lesklenina, novareščenja, pripravljajo najprej zdravilne kapacete posamezne radi

Rimske toplice v Tržiču

(Monfalcone) na Primorskem.

Prirodni gaso-skliči in stalni 38-40 stopinj vroči klorovnatitivi vred, dictus in plina zdravljene, elektroterapija in masaža. Vse zdravljene pod zdravljalkom vodstvom. Avtomobilski omiljeni voz med Tržičem in Toplom. Prostopek, posamezni dajti gradninsko opaziti. Nj. četrti leta Aleksander Thurn in Taxis v Berlinu na Primorskem.

2176

Zveza slov. zadrug v Ljubljani razpisuje službe

2597

knjigovodje

Reflektira se le na popolnoma izvežbanu moč, katera popolnoma obvladuje pri zvezri vpeljano amerikansko knjigovodstvo, a tudi enostroko in dvoistroko knjigovodstvo. Plača po dogovoru, nastop službe tako. Ponudbe z dodatki se naj vpoštejo do 10. t. m.

Proda se

2614

kmečka hiša na Bledu

na Rečici hiš. št. 21, blizu kolo-dvora za 7000 K — od katerih je treba plačati 2000 K — ob sklenitvi kuplje, ostanki ostane lahko vknjižen na posevnu. Zemljišče (stavbišče) meri 2:38 oralov, sadni vrt 7:23 arov. Cenjeno je po izvedencih:

hiša (stavbena vrednost) . K 7000.— kovačnica . . . . . „ 600.— sadni vrt . . . . . „ 2000.—

Skupaj K 9600.—

Posesestvo bi bilo zelo priporočljivo za obrtnika — kovača, ki je bil od nekdaj v hiši; ravno tako pripravno bi bilo tudi za perilico, ker je ob hiši potok in voda pri roki. Z malimi stroški bi se hiša tudi lahko prenaredila v vilo. — Več pove Jakob Peterhelj, posesek. hotela „Triglav“ na Bledu.

Henrik Lanz

Mannheim.

Največja tvornica

lokomobil

na kontinentu.

Pat. lokomobile

za nasičeno in prevreto paro z ventilnim krmenjem sistem

„LENTZ“

z delomožnostjo do 1000 P. S.

Avt. prodajna pisarna

Emil Honigmann

Dunaj IX,